

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

TROMPETA

CONSERVATORI PROFESSIONAL DE MÚSICA DE ALTEA

Professor:

Juan Tomás Laviós Berenguer

Índex

1.	INTRODUCCIÓ.....	4
2.	JUSTIFICACIÓ	5
3.	CONTEXTUALITZACIÓ	5
4.	CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE LA PROGRAMACIÓ	11
5.	LES COMPETÈNCIES, OBJECTIUS I CONTINGUTS PER ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS I PROFESSIONALS D'AQUESTA ESPECIALITAT.....	12
6.	OBJECTIUS	17
7.	CONTINGUTS	19
8.	CONTINGUTS TRANSVERSALS	20
9.	PRINCIPIS METODOLÒGICS	21
10.	RECURSOS DIDÀCTICS.....	22
11.	CRITERIS PER A L'ATENCIÓ DE NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.	23
12.	CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVUACIÓ	24
10.	CRITERIS DE PROMOCIÓ, PERMANÈNCIA I QUALIFICACIÓ.....	28
11.	ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ	29
12.	MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	30
13.	ÚS DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I DE LES TIC	31
14.	PLA DE CONVIVÈNCIA	31
15.	PRIMER CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS.....	33
16.	SEGON CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS	39
17.	TERCER CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS	45
18.	QUART CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS.....	50
19.	Rúbrica de les ensenyances elementals i criteris de qualificació	56
20.	Activitats i Protocol per a recuperar l'assignatura	57
21.	ENSENYANCES PROFESSIONALS	59

22.	PRIMER CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	59
23.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	67
24.	SEGON CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	68
25.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	77
26.	TERCER CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	77
27.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	85
28.	QUART CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	86
29.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	93
30.	CINQUÉ CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	93
31.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	102
32.	SISÉ CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS.....	103
33.	CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS.....	109
34.	Rúbrica de les ensenyances professionals i Criteris de qualificació.....	110
35.	Activitats de recuperació Professional.....	111

1. INTRODUCCIÓ

La música és un art que essencialment necessita la presència d'un mediador entre el creador i el públic al qual va destinat el producte artístic: aquest mediador és l'intèrpret. El fet interpretatiu és divers, no només per la incapacitat de les grafies per representar la realitat del fenomen sonor-temporal en què consisteix la música, aquesta escriptura està situada en un pla totalment diferent del resultat final d'una interpretació. Per això, cal simultaniejar l'aprenentatge de la pràctica instrumental amb el del sistema de signes propi de la música, que es fa servir per fixar de manera física i reconeixible les dades essencials en el paper.

Per tant, la tasca inicial de qui pretengui ser intèrpret consisteix a: aprendre a llegir correctament la partitura; penetrar després en el sentit expressiu dels signes escrits per poder apreciar-ne el valor estètic i desenvolupar alhora la destresa necessària en el maneig d'un instrument, a fi que l'execució d'aquest text musical adquireixi la seva plena dimensió de missatge significatiu per a l'oient.

Per assolir aquestes fites, la persona intèrpret ha d'arribar a desenvolupar les capacitats específiques que li permetin assolir el màxim domini de les possibilitats que ofereix l'instrument de la seva elecció. Aquestes possibilitats es troben reflectides a la literatura que han llegat els compositors al llarg dels segles, tota una suma de repertoris que no para d'incrementar-se. El desenvolupament d'aquesta habilitat, la possessió plena d'aquesta destresa en el maneig de l'instrument, s'anomena **tècnica instrumental**.

El ple domini dels problemes d'execució que planteja el repertori de l'instrument ha de ser una tasca prioritària per a l'intèrpret, tasca que requereix un temps considerable dins del total d'hores dedicades a la formació musical global. Cal tenir en compte, en aquest sentit, **que el treball tècnic ha de caminar unit al desenvolupament musical**, evitant caure en una dinàmica de mera exercitació tècnica sense desenvolupar els aspectes musicals que es requereixen per a una correcta execució musical.

Finalment, cal ressaltar que l'assignatura d'instrument ha de ser l'eix central de la formació dels/les alumnes dels Ensenyaments Professionals de Música. La formació i el desenvolupament de la sensibilitat musical constitueixen un procés continu, alimentat bàsicament pel coneixement cada cop més ampli i profund de la literatura musical en general i la del seu instrument en particular. A aquest desenvolupament de la sensibilitat hi contribueix l'estudi d'altres disciplines teoricopràctiques, així com coneixements d'ordre històric que permetran situar-se en la perspectiva adequada i adequar les interpretacions perquè siguin estilísticament correctes. El treball sobre aquestes disciplines teoricopràctiques (comunament anomenades complementàries, però no per això prescindibles), condueix a una comprensió plena de la música com a llenguatge, com a mitjà de comunicació. Tot això, porta a

considerar la formació de l'interpret com un entorn interdisciplinari de considerable amplitud i que suposa un llarg procés formatiu en què juguen un paper importantíssim, d'una banda, el cultiu primerenc de les facultats purament físiques i psicomotrius, i de l'altra, la progressiva maduració personal, emocional i cultural de la persona interpret.

2. JUSTIFICACIÓ

Aquesta programació didàctica forma part del tercer nivell de concreció educativa i està d'acord amb la normativa que estableix el currículum oficial de la Comunitat Valenciana, és a dir, el Decret 158/2007 de 26 de setembre pel qual s'estableix ***el currículum oficial dels Ensenyaments Professionals de Música i es regula l'accés a aquests ensenyaments***, que alhora està en concordança amb el ***Reial Decret 1577/2006 pel qual es fixen els aspectes bàsics del currículum dels ensenyaments professionals de música***.

Per elaborar aquest projecte programàtic, s'han tingut en compte els objectius, continguts i criteris d'avaluació, així com totes les directrius que disposa la normativa anteriorment esmentada. De la mateixa manera, s'han pres en consideració els preceptes establerts al Projecte Educatiu del Conservatori Professional de Música d'Altea i tots els documents institucionals que regulen la vida acadèmica en aquest centre (Pla d'Acció Tutorial, Pla de Convivència, etc.)

Tots aquests reptes s'han tingut en compte a l'hora de confeccionar la programació didàctica, per tal que el procés d'ensenyament-aprenentatge es desenvolupi amb les garanties d'èxit més grans en aquest primer contacte amb els ensenyaments professionals de música. D'altra banda, aquesta proposta educativa és oberta i és susceptible en tot moment de ser modificada i adaptada a les circumstàncies individuals de cada alumne/a. És un document de recerca educativa, ja que permet millorar contínuament a partir de la pròpia experiència, consolidant les decisions correctes i modificant les que no aportin els resultats esperats.

3. CONTEXTUALITZACIÓ

3.1 Els Ensenyaments Professionals de Música

El Títol segon de la LLEI 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, (LOGSE), referint-se als ensenyaments de règim especial, va agrupar els ensenyaments artístics sota aquesta nomenclatura i els va assignar la finalitat de proporcionar-los alumnes una formació de qualitat que garantís la qualificació dels futurs professionals. Amb la implantació de la LOGSE es va abordar una regulació extensa dels estudis musicals connectant-los amb l'estructura general del sistema educatiu.

Posteriorment la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), va establir l'exigència de proporcionar una educació de qualitat per a tota la ciutadania i en tots els nivells del sistema educatiu, a més, de la necessitat que tots els components de la Comunitat Educativa col·laborin per aconseguir aquest objectiu tan ambiciós. Aquesta Llei, també, va assumir decididament el compromís amb els objectius educatius plantejats per la Unió Europea, atès que el procés de construcció europea s'està fonamentant en arribar a certa convergència dels sistemes d'educació i formació amb unes metes educatives comunes per a aquest inici del segle XXI. D'aquesta Llei neixen els actuals decrets 159/2007 i 158/2007 que regulen els ensenyaments elementals i professionals de música respectivament.

La implantació de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) va suposar, pel que fa als ensenyaments musicals, una línia continuïsta respecte a la LOE i no es va produir cap canvi significatiu .

La recent promulgació de la Llei orgànica 3/2020, del 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació (LOMLOE), va introduir importants modificacions en l'educació general. Respecte als ensenyaments de règim especial, on s'integra els ensenyaments professionals de música, poques variacions a excepció de la implicació dels Conservatoris Professionals al títol de Batxiller en la modalitat d'Arts, atès que els qui hagin superat els Ensenyaments Professionals de Música o de Dansa i les assignatures comunes de Batxillerat obtindran aquest títol.

En un altre ordre d'idees, en els darrers anys, l'avaluació ha esdevingut un valuós instrument de seguiment i valoració dels resultats obtinguts i de millora dels processos que permeten obtenir-los. La rendició de comptes mitjançant els mecanismes establerts per l'administració als diferents sectors i agents de la vida dels centres, alumnat, professorat, currículum, així com administracions permetrà comprovar el desenvolupament experimentat en matèria d'educació.

La missió principal dels Conservatoris Professionals és: la de formar professionals de la música en tots els seus àmbits, gaudir amb plenitud de la seva formació desenvolupant una vida cultural plena, practicant música o com a oients i qui vulgui prosseguir els estudis pugui accedir als Ensenyaments Artístics Superiors. Per això, és molt important una bona coordinació de les tasques acadèmiques, potenciar la qualificació i formació permanent del professorat, organitzar equips docents que desenvolupin programes de recerca i innovació, seminaris i tallers, actualitzant els projectes curriculars de les diferents especialitats i, tot això , amb una cura especial per trobar fórmules que evitin duplicitats en innecessàries sobre la càrrega lectiva dels/de les estudiants.

3.2 L'alumnat dels Ensenyaments Professionals de Música

Per regla general, l'alumnat que inicia els estudis professionals de música té al voltant de 12 anys, a les portes de l'adolescència, una etapa força conflictiva a la vida . Per això, el professorat ha de ser conscient que els/les joves que

accedeixen a la seva aula tenen un desordre hormonal considerable i amb alguna conducta disruptiva fruit del moment evolutiu en què estan immersos/es. A més, cal tenir en compte la dificultat de compaginar els estudis musicals amb l'ensenyament general, una gran càrrega lectiva i esforç personal.

Característiques que cal tenir en compte a l'hora de programar els ensenyaments professionals en l'especialitat de Trompeta:

- Desenvolupament físic: que afecta fonamentalment el creixement generalitzat d'ossos i músculs. Aquest tret pot condicionar l'adaptació postural progressiva i l'organització dels esforços durant la interpretació amb la Trompeta, a més, tenir en compte la seva influència en el desenvolupament de l'adequada imatge de si mateix/ai la consciència del propi esquema corporal.
- Desenvolupament mental: durant aquest període els/les alumnes són capaços de treballar amb pensaments lògics, que els permeten fer raonaments hipotètics i abstraccions, així com reflexionar críticament sobre els seus propis pensaments. És l'etapa que J. Piaget anomena “de les operacions formals”. La capacitat de manejar símbols ha de ser aprofitada en la formació de les imatges estètiques. A les etapes anteriors, generalment relacionen la música a situacions reals de la vida del nen/a, mentre que ara es pot parlar de qüestions d'estil relacionades amb l'època i qüestions d'interpretació com a processos mentals que operen amb sons. És possible, però, que part d'aquest alumnat adolescent mostri encara dificultats per adaptar-se a les operacions formals, suposant un major esforç per part del professor d'adaptació a la diversitat.
- Desenvolupament emocional: el desenvolupament de l'autoconcepte es va estabilitzant durant l'adolescència, el porta a prendre consciència dels seus sentiments subjectius i noves experiències individuals en resposta a fets i persones. L'alumnat camina cap al desenvolupament de la seva pròpia personalitat, fet que s'ha de tenir en compte per orientar-lo en la definició de les seves pròpies intencions musicals, en diàleg constant amb la partitura i guiats sempre pel coneixement de les normes interpretatives adequades.
- Desenvolupament social: l'alumnat que inicia l'adolescència, reclama ser acceptat com és i ser tractat com un adult. Això ha de contribuir a la valoració de la seva pròpia opinió davant de la de les altres i respectar les valoracions externes. La pràctica musical de conjunt i la seva integració a les classes col·lectives us permetrà experimentar amb els diferents rols en les dinàmiques de grup i la incidència amb la interpretació musical.

- Desenvolupament de les capacitats musicals: a la natural maduració dels aspectes objectius, com la major sensibilitat auditiva que li permetrà discriminar relacions sonores més subtils, o el control del temps i el ritme, cal unir les que es deriven del seu desenvolupament cognitiu, com la capacitat de síntesi i compressió formal, el control simultani de múltiples fenòmens com la polifonia i la polirítmia, la memòria relacional o l'audició interna com a capacitat de formar-se imatges mentals que anticipen la intencionalitat musical.

L'alumnat que inicia el primer curs d'ensenyaments professionals de música s'haurà d'adaptar al canvi d'etapa; en alguns casos suposarà, a més, l'accés al conservatori per primer cop. Aquests aspectes s'han de tenir en compte per part del docent per aconseguir la integració de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge amb les millors garanties d'aprofitament.

3.3 La realitat Educatiu-Musical i Cultural d'Altea

La situació geogràfica d'Altea la converteix en un nexa d'unió entre les províncies d'Alacant i València, i és un punt estratègic que facilita l'anhelada vertebració del territori i la cohesió tant social com cultural i econòmica. Aquesta població llevantina presenta un clima temperat que impera al llarg de tot l'any, si s'hi afegeix el bell enclavament geogràfic on està situada, envoltada de natura pels quatre costats, tot això combinat amb un important i protegit patrimoni històric i plena de les més variades manifestacions artístiques. Aquesta realitat s'ha aconseguit gràcies a una societat que se n'estima el poble i la sostenibilitat.

Històricament, Altea, ha demostrat una profunda sensibilitat cap a l'art, el patrimoni i la cultura en general, prova d'això és l'extensa agenda d'activitats relacionades amb aquests àmbits:

ACTIVITATS MUSICALS

"Ruta de les Ermites " projecte que compta amb més de 25 edicions i on l'alumnat dels darrers cursos dels EE.PP. col·labora anualment. "Música a Boqueta Nit " Festival de "Música Antiga i Barroca" Certamen Internacional de Bandes de Música "Vila d'Altea " Certamen Nacional de Música Festerà Projecte Musicaltea del Conservatori Prof. de Música: • Concurs de Joves Intèrprets • Trobada d'orquestres • Masterclass • Concerts i audicions
ARTESANIA
Falculat de Belles Arts de la Universitat Miguel Hernández " Balconades " " Mostra d'Artesania " " Fira del Xicotet Format " "Rally Fotogràfic "
LLETRES
Premis de Literatura i Investigació Curs de Literatura Popular (Universitat d'Alacant) Festival de Narració Oral: " Encontes "
PATRIMONI
Estela Ibèrica (Segle V aC) Baluard i Recinte Renaixentista de la Vila d'Altea del Segle XVII (Declarat Bé d'Interès Cultural per la Generalitat Valenciana l'any 2013) Pintures Rupestres Rutes Guiades
ESPECTACLES
Programació Artística estable de Palau Altea Centre d' Arts " Alteatre " Festival de Teatre Amateur Castell de l' Olla

Dins dels objectius de la política cultural local, té gran importància el foment i la difusió de la música, el suport econòmic i social a les associacions, el foment d'activitats musicals i la cultura musical en general és una prioritat per a l'administració pública, que dedica grans esforços a aquest sector artístic. En aquesta població trobem dues societats musicals:

- **La Societat Recreativa Musical d'Altea la Vella:** que té una Banda Simfònica amb una plantilla mitjana de 50 músics i és la impulsora del Certamen Nacional de Música Festerà. La trajectòria reflecteix més de 80 anys d'activitat cultural vinculada a la música.

- **La Societat Filharmònica Alteanense (SFA):** que posseeix una Banda Simfònica amb una plantilla mitjana de 120 músics, cors, orquestra de pols i pua , orquestra de corda, escola de música i dansa amb prop de 500 alumnes i és la impulsora del Certamen Internacional de Música “Vila d'Altea ”. La trajectòria reflecteix més de 130 anys d'activitat cultural vinculada a la música.

En total, entre les Societats Musicals i el Conservatori, es parla de més de 2500 persones implicades en el moviment musical alteà , que no fa res més que encoratjar el desenvolupament de noves activitats que fomentin i alimentin aquest sentiment per la cultura que posseeix de forma innata el poble d'Altea. D'altra banda, des de finals dels 90 a principis del segle passat patia un enorme desenvolupament cultural impulsat pel moment de bonança econòmica. En aquesta època veuen la llum nombrosos projectes culturals de gran magnitud:

- Palau Altea Centre d'Arts
- Centre Social de la 3a Edat
- Centre Cultural d'Altea la Vella
- Remodelació de la Casa de Cultura
- Remodelació de “Villa Gadea”
- Creació de la Facultat de Belles Arts
- Creació del Conservatori Professional
- Remodelació dels antics hangars de l'estació del tren

3.4 Context del Conservatori Professional de Música d'Altea

Aquesta programació didàctica està d'acord amb la realitat educativa i el projecte educatiu del Conservatori Professional de Música d'Altea. L'any 1996, l'Ajuntament d'Altea pren la iniciativa de crear un conservatori professional de música de titularitat municipal i inicia els tràmits per a la signatura del conveni interadministratiu pertinent amb la Generalitat Valenciana, per a la posada en marxa del centre educatiu.

Aquest conveni es publica al DOGV el 26 de juny de l'any 2000, autoritzant els ensenyaments, de manera retroactiva, des del curs 1997-98. Inicialment les instal·lacions del Conservatori es van ubicar a la seu de la SFA, posteriorment, ia causa del creixement del projecte educatiu, s'habiliten i s'adapten les instal·lacions d'un antic col·legi d'educació general, que també havia estat seu d'un Institut de Formació Professional i primera seu de la Facultat de Belles Arts de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. Finalment, l'any 2003 es trasllada la seu del Conservatori a aquest emplaçament.

El centre consta actualment de dos edificis:

- Edifici Principal: on s'ubiquen els despatxos de direcció, administració i secretaria i gran part de l'aulari del centre; 6 aules col·lectives, 12 instrumentals i la biblioteca.

- Edifici Annex: on s'ubica el saló d'actes, dues aules instrumentals i magatzem .

Cal destacar que, a la darrera dècada l'edifici ha estat adaptat completament per a qualsevol persona que presenti mobilitat reduïda, amb la col·locació de rampes, ascensors i creació de lavabos adaptats per a aquest tipus d'alumnat. El recinte del conservatori ocupa una superfície de 4286 m2 on s'inclouen els dos edificis i un gran espai lliure amb zona verda. Se situa a escassos cinc minuts del centre neuràlgic del poble i confronta amb el nucli antic. A més, posseeix sengles aparcaments que faciliten l'accés a persones provinents de les pedanies del poble, així com del nombrós alumnat que assisteix des de tots els pobles de la comarca de la Marina Baixa.

Al Conservatori Professional d'Altea, s'imparteixen Ensenyaments Elements i Professionals de Música. Actualment el claustre compta amb 26 professors/es i al voltant de 200 alumnes, la majoria cursa Ensenyaments Professionals. Com a dada rellevant, cal destacar que un 40% de l'alumnat de les EE.PP. prové de fora del municipi, aquest alumnat prové majoritàriament de les SS.MM. de la comarca.

4. CARACTERÍSTIQUES ESPECÍFIQUES DE LA PROGRAMACIÓ

La programació didàctica, que en aquest document es presenta, ha estat elaborada pensant en la realitat educativa, didàctica i organitzativa d'un conservatori professional de música, mitjançant una profunda reflexió prèvia sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge i que varia substancialment d'un altre tipus de centres educatius de educació general de la mateixa etapa. Ambdós entorns educatius presenten notables diferències:

- Ensenyament individualitzat (en el cas de les especialitats instrumentals): es pot (i cal) adaptar al ritme de cada discent, ja que cada persona té un ritme d'aprenentatge propi i imprevisible.
- Continguts de caràcter procedimental, com ara destreses, habilitats, tècnica instrumental, etc. que en depèn el desenvolupament del ritme de treball/estudi de l'alumnat.
- Major importància del treball autònom que desenvolupa l'estudiantat a casa.

Aquestes tres característiques defineixen el caràcter i la idiosincràsia d'una programació didàctica d'una especialitat instrumental, i cal que aquestes programacions siguin obertes, flexibles i amb capacitat d'adaptació a cada persona.

La programació didàctica és l'instrument amb què compta el professorat per fer la pràctica docent d'una manera clara i organitzada, sense deixar lloc a la improvisació. En aquest document es detallen, de forma teòrica, tots aquells aspectes que s'han de desenvolupar durant un curs lectiu i la manera com es duran a terme. Conté tota la relació

d'objectius que s'han de complir, així com els continguts que es treballaran. De la mateixa manera es detallen les activitats a realitzar, els processos d'avaluació que se seguiran, la metodologia a implementar, el desenvolupament d'activitats complementàries/extraescolars i de reforç per a alumnes amb necessitats educatives específiques.

Tot això, per tal de garantir una formació integral, tant del músic com de la personalitat, i que garanteixi la qualitat de l'educació adaptada a cada moment, context i estudiant. La programació didàctica ha de garantir l'eficiència dins del procés d'ensenyament-aprenentatge, per tant, el professorat ha de realitzar un treball exhaustiu a l'hora de confeccionar i implantar la programació, parant atenció a tots els procediments que es desenvolupen durant el període lectiu, amb per adaptar la proposta programàtica a cada situació concreta.

Dins de l'àmbit pedagògic i didàctic:

- Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i mitjà d'expressió cultural dels pobles i de les persones.
- Expressar amb sensibilitat musical i estètica per a interpretar i gaudir la música de les diferents èpoques i estils, i per a enriquir les seues possibilitats de comunicació i de realització personal.
- Desenvolupar com a temes transversals en l'ensenyament de música, el respecte cap als altres, el treball col·lectiu i la companyonia com mig fonamental per a establir les bases de la interpretació en grup i la seua projecció individual.
- Afavorir i potenciar l'autocrítica com a conducta de treball individual, així com la crítica constructiva en el treball col·lectiu.
- Adquirir la necessària seguretat en si mateix per al domini de la funció comunicativa en la interpretació musical en públic.
- Interpretar música en grup habituant-se a escoltar altres veus o instruments i a adaptar-se equilibradament al grup.

5. LES COMPETÈNCIES, OBJECTIUS I CONTINGUTS PER ALS ENSENYAMENTS ELEMENTALS I PROFESSIONALS D'AQUESTA ESPECIALITAT.

5.1 COMPETÈNCIES

Les competències són un concepte de nova incorporació en esta programació, alhora que ens permeten posar en marxa el plantejament didàctic que exposem en este document. Responen a la pregunta de per a què se estudia, i

a quins fins ha de conduir l'educació. Actualment les competències se consideren un element consubstancial del disseny curricular. La LOMCE en el Títol Preliminar (Capítol III) defineix el currículum i parla de la distribució de competències. L'article 6 diu textualment:

1. A los efectos de lo dispuesto en esta ley orgánica, se entiende por currículo la regulación de los elementos que determinan los procesos de enseñanza y aprendizaje para cada una de las enseñanzas.

2. El currículo estará integrado por los siguientes elementos:

a) Los objetivos de cada enseñanza y etapa educativa.

b) Las competencias, o capacidades para activar y aplicar de forma conjunta los contenidos propios de cada enseñanza y etapa educativa, para lograr la realización adecuada de actividades y la resolución eficaz de problemas complejos.

c) Los contenidos, o conjuntos de conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que contribuyen al logro de los objetivos de cada enseñanza y etapa educativa y a la adquisición de competencias. Los contenidos se ordenan en asignaturas, que se clasifican en materias, ámbitos, áreas y módulos en función de las enseñanzas, las etapas educativas o los programas en que participen los alumnos.

d) La metodología didáctica, que comprende tanto la descripción de las prácticas docentes como la organización del trabajo de los docentes.

e) Los estándares y resultados de aprendizaje evaluables.

f) Los criterios de evaluación del grado de adquisición de las competencias y del logro de los objetivos de cada enseñanza y etapa educativa.

La competència es defineix com la capacitat de saber actuar de manera eficaç per a resoldre qualsevol problema o situació en la vida, en un context determinat, mobilitzant els coneixements, habilitats, experiències, actituds, valors i emocions, al mateix temps i de manera interrelacionada.

Es classifiquen en competències clau o bàsiques, genèriques o transversals (al mateix temps dividides en tres classes: instrumentals, interpersonal i sistèmiques) i específiques (les de cada especialitat). Estes últimes tenen que ser establertes per els professors d'una matèria o assignatura determinada en un exercici de concreció de les anteriors.

Exposem ací les competències bàsiques que va establir la LOE 2/2006 i estan vigents:

Competències bàsiques (LOE 2/2006)

- i. Competència en comunicació lingüística.
- ii. Competència matemàtica.
- iii. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
- iv. Tractament de la informació i competència digital.
- v. Competència social i ciutadana.
- vi. Competència cultural i artística.
- vii. Competència per a aprendre a aprendre.
- viii. Autonomia i iniciativa personal.

Competències genèriques (Informe TUNING-EUROPA 2003)

a) **Instrumentals:** Ferramentes per al desenvolupament eficaç d'una professió que se classifiquen, al mateix temps en Cognoscitives (capacitat de comprendre i manipular idees i pensaments); Metodològiques (capacitat organitzativa, estratègies, presa de decisions i resolució de problemes); Tecnològiques i Lingüístiques.

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
2. Capacitat d'organització i planificació
3. Coneixement general bàsic
4. Aprofundir en el coneixement bàsic de la professió
5. Comunicació oral i escrit en l'idioma propi
6. Coneixement d'una o més llengües estrangeres
7. Habilitats bàsiques informàtiques
8. Coneixements d'informàtica relatius a l'àmbit d'estudi
9. Habilitats de gestió de la informació (capacitat per a recuperar i analitzar informació de diverses fonts)
10. Resolució de problemes
11. Presa de decisions

b) **Interpersonals:** Es refereixen a la interacció social i cooperació del titulat amb el seu àmbit social: capacitat d'exterioritzar els propis sentiments, habilitat crítica i autocrítica.

12. Treball en equip
13. Treball en un equip de caràcter interdisciplinar
14. Capacitat per a treballar en un context internacional
15. Capacitat per a comunicar-se amb experts d'altres camps
16. Habilitats en les relacions interpersonals
17. Raonament crític
18. Compromís ètic
19. Capacitat de crítica i autocrítica

20. Apreciació de la diversitat i multiculturalitat

c) **Sistèmiques:** Capacitats o habilitats de visió i anàlisi de realitats totals i multidimensionals: corresponen als sistemes amb un tot

21. Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica

22. Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència)

23. Aprenentatge autònom

24. Adaptació a noves situacions

25. Lideratge

26. Coneixement d'altres cultures i costums

27. Iniciativa i esperit emprenedor

28. Motivació per la qualitat

29. Sensibilitat cap a temes mediambientals

30. Habilitats d'investigació

31. Capacitat per a generar noves idees (creativitat)

32. Disseny i gestió de projectes

COMPETÈNCIES COMUNES

Percepció auditiva: Desenvolupament de l'audició activa i crítica, discriminant els principals paràmetres musicals; ritme, melodia, afinació i timbre. Potenciació de l'hàbit de consum musical de diferents estils i gèneres.

Lectoescritura: Potenciació de la tècnica de la lectura musical, abordant estratègies per a millorar i facilitar l'estudi inicial de les obres. Realització d'exercicis de lectura a primera vista i de transport. Realització d'exercicis per al desenvolupament de la memorització.

Anàlisi: Anàlisi bàsic estructural des del punt de vista harmònic i formal, i anàlisi contextual, és a dir, històric i estètic.

Expressió musical: Estudi i treball de l'agògica, la dinàmica, el fraseig, les respiracions, les cadències, etc.

Interpretar música en grup: Aprenentatge i desenvolupament dels hàbits de bona conducta als assajos i a l'escenari. Desenvolupar la capacitat d'integració dins de diferents formacions, des de la interpretació com a solista amb acompanyament de piano, a la participació en diversos grups instrumentals fins a la orquestra simfònica.

Control de l'ansietat i el comportament escènic: Protocols d'actuació i de presència escènica. Treball de les tècniques de relaxació i de la concentració mental. Pautes sobre bons hàbits posturals i de col·locació a l'escenari.

Hàbits d'estudi:

1. Hàbits per a l'estudi de l'instrument.
 - Aproximació inicial al material a interpretar.
 - Conscienciació i relaxació corporal.
 - Exercicis bàsics de tècnica instrumental.
 - Exercicis de tècnica adaptats a les exigències de la nova obra a interpretar.
 - Estudi interpretatiu.
 - Gimnàstica musical: primera vista, transport, memorització, etc.
2. Creativitat en l'estudi i la interpretació.
3. Desenvolupament de la improvisació.
4. Hàbit d'escolta musical

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Respiració: Control de la respiració en funció de l'exercici, estudi o passatge a interpretar. Sempre respectant al màxim la naturalitat i eficàcia de la inhalació i exhalació de l'aire.

Vibració dels llavis: Control de la vibració dels llavis en el seu centre per a obtenir amb l'instrument un so ric, expressiu i musical.

Emissió del so: Control i precisió del so en tot el registre i amb diferents dinàmiques i articulacions.

Digitacions bàsiques: Ser coneixedor de totes les posicions, i saber quines utilitzar per a millorar els passatges en funció de la bona digitació o afinació.

Flexibilitat: Sobre amb lligadures de notes amb les set posicions fixes. Desenvolupar esta competència fins a arribar a un bon domini dels *trinos* de llavi, amb una bona vocalització amb l'ajuda de la llengua.

Articulació: Control de l'articulació que permeta un fraseig clar i una interpretació fidel a la partitura, respectant al màxim totes les indicacions; lligadures, punts, accents, subratllats, etc

6. OBJECTIUS

Aquesta programació té una vinculació evident amb els objectius que estableixen els decrets 159/2007 per als Ensenyaments Elementals de Música i 158/2007 per als Ensenyaments Professionals de Música.

6.1 Objectius generals dels ensenyaments elementals de música (Decret 159/2007)

Segons el decret 159/2007, els ensenyaments elementals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i alumnes capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a) Apreciar la importancia de la música como lenguaje artístico y como medio de expresión cultural de los pueblos y de las personas.*
- b) Adquirir y desarrollar la sensibilidad musical a través de la interpretación y del disfrute de la música de las diferentes épocas, géneros y estilos, para enriquecer las posibilidades de comunicación y de realización personal.*
- c) Interpretar en público con la suficiente seguridad en sí mismo, para comprender la función comunicativa de la interpretación musical.*
- d) Interpretar música en grupo y habituarse a escuchar otras voces o instrumentos, adaptándose al equilibrio del conjunto.*
- e) Ser consciente de la importancia del trabajo individual y adquirir las técnicas de estudio que permitirán la autonomía en el trabajo y la valoración de éste.*
- f) Valorar el silencio como elemento indispensable para el desarrollo de la concentración, la audición interna y el pensamiento musical, así como su función expresiva en el discurso musical.*
- g) Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.*
- h) Adquirir la autonomía adecuada, en el ámbito de la audición, comprensión y expresión musical.*
- i) Conocer y aplicar las técnicas del instrumento, de acuerdo con las exigencias de las obras.*

6.2 Objectius dels instruments de vent-metall: trompa, trompeta, trompeta, tuba (decret 159/2007)

L'ensenyament dels instruments de vent-metall en el grau elemental tindrà com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

- 1. Relacionar los conocimientos adquiridos de lectura y escritura musicales con la práctica del instrumento en la resolución de las dificultades presentes en los objetivos y contenidos del nivel.*
- 2. Descubrir la necesidad de la posición corporal que permita respirar con naturalidad y que favorezca la correcta colocación del instrumento y la coordinación entre ambas manos.*
- 3. Hacer posible que el alumno adquiera los principios básicos de la emisión, afinación y articulación, mediante el control, la respiración y la formación de la embocadura.*
- 4. Desarrollar los reflejos y mecanismos necesarios para llegar a adquirir de forma automática, la calidad del sonido y la afinación de las notas.*
- 5. Descubrir las características y posibilidades sonoras del instrumento para utilizarlas, dentro de las exigencias del nivel, tanto en la interpretación individual como de conjunto.*
- 6. Interpretar obras de acuerdo con los contenidos y objetivos propios de cada nivel, de modo que el alumno forme su repertorio.*
- 7. Demostrar una sensibilidad auditiva que permita el control permanente de la afinación y el perfeccionamiento continuo de la calidad sonora.*

6.3 El decret 158/2007 estableix com a objectius generals dels ensenyaments professionals de música les següents capacitats:

- a) Fomentar la audición de música y establecer conceptos estéticos propios que permitan fundamentar y desarrollar criterios interpretativos individuales.*
- b) Desarrollar la sensibilidad artística y el criterio estético como fuente de formación y enriquecimiento personal.*
- c) Analizar y valorar críticamente las diferentes manifestaciones y estilos musicales.*
- d) Conocer las aportaciones de la música al desarrollo personal del individuo y al desarrollo colectivo de las sociedades.*
- e) Participar en actividades de difusión cultural musical que permitan experimentar con la música y disfrutar de la música.*
- f) Conocer y emplear con precisión el vocabulario específico relativo a los conceptos científicos y artísticos de la música.*
- g) Conocer y valorar el patrimonio musical como parte integrante del patrimonio histórico y cultural de la Humanidad.*
- h) Conocer y valorar la importancia de la música propia de la Comunitat Valenciana, así como sus características y manifestaciones más importantes.*

6.4 D'altra banda, es reconeixen els següents objectius específics dels ensenyaments professionals de música:

- a) Superar con dominio y capacidad crítica los contenidos y objetivos planteados.*
- b) Conocer los elementos básicos de los lenguajes musicales, sus características, funciones y evoluciones en los diferentes contextos históricos.*
- c) Utilizar el «oído interno» como base de la afinación, de la audición armónica y de la interpretación musical.*
- d) Formar una imagen ajustada de las posibilidades y características musicales tanto a nivel individual como en relación con el grupo, con la disposición necesaria para saber integrarse como un miembro más del mismo o como responsable del conjunto.*
- e) Compartir vivencias musicales de grupo en el aula y fuera de ella que permitan enriquecer la relación afectiva con la música a través del canto y de participación instrumental en grupo.*

- f) Utilizar el cuerpo y la mente para adquirir la técnica necesaria y así, concentrarse en la audición e interpretación musical.*
- g) Interrelacionar y aplicar los conocimientos adquiridos en todas las asignaturas que componen el currículo junto con las vivencias y experiencias propias para conseguir una interpretación artística de calidad.*
- h) Adquirir y aplicar las destrezas necesarias para resolver las dificultades que surjan en la interpretación de la música.*
- i) Practicar la improvisación y la transposición como elementos inherentes a la creatividad musical.*
- j) Interpretar, individualmente o dentro de la agrupación correspondiente, obras escritas en todos los lenguajes musicales profundizando en el conocimiento de los diferentes estilos y épocas, así como en los recursos interpretativos de cada uno de ellos.*
- k) Actuar en público con autocontrol, dominio de la memoria musical y capacidad comunicativa.*
- l) Adquirir autonomía personal en la interpretación musical.*
- m) Consolidar hábitos de estudio adecuados y continuados en función de la dificultad de los contenidos de las asignaturas de los diferentes cursos y niveles.*
- n) Conocer y aplicar las técnicas del instrumento o de la voz de acuerdo con las exigencias de las obras.*

6.5 Objectius dels instruments de vent-metall: trompa, trompeta, trompeta, tuba (decret 158/2007):

- a) Dominar en su conjunto la técnica y las posibilidades sonoras y expresivas del instrumento.*
- b) Utilizar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para solucionar cuestiones relacionadas con la interpretación: digitación, articulación, fraseo, etc.*
- c) Interpretar un repertorio que incluya obras representativas de las diversas épocas y estilos, de dificultad adecuada a este nivel.*
- d) Practicar la música de conjunto, en formaciones camerísticas de diversa configuración y desempeñando papeles de solista con orquesta en obras de dificultad media, desarrollando así el sentido de la interdependencia de los respectivos cometidos.*
- e) Adquirir y aplicar progresivamente herramientas y competencias para el desarrollo de la memoria.*
- f) Desarrollar la capacidad de lectura a primera vista y aplicar con autonomía progresivamente mayor los conocimientos musicales para la improvisación con el instrumento.*
- g) Conocer las diversas convenciones interpretativas vigentes en distintos períodos de la historia de la música instrumental, especialmente las referidas a la escritura rítmica o a la ornamentación.*

7. CONTINGUTS

Aquesta programació també té una vinculació amb els continguts que estableixen els decrets 159/2007 per als Ensenyaments Elementals de Música i 158/2007 per als Ensenyaments Professionals de Música.

7.1 Continguts comuns (decret 159/2007)

- *Desarrollo de la sensibilidad auditiva.*

- *Práctica de lectura a vista.*
- *Desarrollo permanente y progresivo de la memoria musical.*
- *Adquisición de hábitos correctos y eficaces de estudio.*
- *Iniciación a la comprensión de las estructuras musicales en sus distintos niveles.*
- *Selección progresiva en cuanto al grado de dificultad de los ejercicios, estudios y obras del repertorio propio de cada instrumento que se consideren útiles para el desarrollo conjunto de la capacidad musical y técnica del alumno.*
- *Práctica de la improvisación.*
- *Práctica instrumental en grupo.*
- *Desarrollo de automatismos.*
- *Práctica de la relajación.*
- *Iniciación a la grafía contemporánea.*

7.2 Continguts dels instruments de vent metall (decret 159/2007)

- *Fortalecimiento de los músculos faciales.*
- *Estudio de la emisión del sonido.*
- *Principios básicos de la digitación.*
- *Práctica de las distintas articulaciones.*
- *Trabajo de la dinámica.*
- *Desarrollo de la flexibilidad de los labios, con la práctica de intervalos ligados y con posiciones fijas.*
- *Estudio de la boquilla.*
- *Utilización de instrumentos afines, que por su tamaño faciliten el posterior aprendizaje de la trompeta (cornetín o cometa de pistones).*

7.3 Continguts dels instruments de vent metall (decret 158/2007)

- *Desarrollo de la velocidad en toda la extensión del instrumento.*
- *Estudio del registro agudo.*
- *Estudio de los ornamentos (trino, grupetos, apoyaturas, mordentes, etc.).*
- *Estudio de la literatura solista del instrumento adecuada a este nivel.*
- *Profundización en todo lo referente a la articulación: estudio del doble y triple picado.*
- *Trabajo de todos los elementos que intervienen en el fraseo musical: línea, color y expresión adecuándolos a los diferentes estilos, con especial atención a su estudio en los tempos lentos.*
- *Perfeccionamiento de la igualdad sonora y tímbrica en los diferentes registros. Iniciación a la interpretación de la música contemporánea y al conocimiento de sus grafías y efectos.*
- *Estudio de los instrumentos afines (fliscorno).*
- *Entrenamiento permanente y progresivo de la memoria.*
- *Práctica de la lectura a vista.*
- *Audiciones comparadas de grandes intérpretes para analizar de manera crítica las características de sus diferentes versiones.*
- *Práctica de conjunto.*

8. CONTINGUTS TRANSVERSALS

A més dels continguts propis de cada assignatura, no hem d'oblidar que la formació musical que l'alumne/a requereix influeix en la seua formació global i integral, en la qual també intervenen la família, el col·legi/institut i tots els altres àmbits de relació. No podem oblidar una sèrie de continguts anomenats transversals, per aparèixer en el currículum, encara que no figuren explícitament en ell, i que es refereixen als valors que preparen a l'alumnat per a assumir una vida responsable en una societat lliure i democràtica. Són d'índole molt diversa:

- Educació moral i cívica: tota activitat ha de contribuir al desenvolupament íntegre de la persona mitjançant un correcte comportament i actitud en qualsevol activitat. Els valors democràtics, l'educació per a la pau, la no discriminació, el respecte, la tolerància...
- Coneixement del patrimoni cultural valencià: ens servirem de la música per a conèixer el conjunt de béns morals, materials i culturals de la comunitat valenciana, així com el seu patrimoni artístic musical.
- Educació per a la salut: En els nostres ensenyaments, és un tema predominant, perquè l'ús d'hàbits de vida saludables influeix directament en les capacitats del propi alumne. Una bona postura corporal, la higiene bucal, el control de l'ansietat escènica, la pràctica d'esport o altres tècniques de tonificació i relaxació corporal són temes importants a tractar.
- Educació ambiental: Educarem als alumnes/as en el tema de la contaminació acústica i l'estalvi energètic.
- Educació del consumidor: La despesa en l'estudi musical, sobretot en instruments i en material didàctic, és considerable per a algunes famílies. El saber consumir discernint el producte que ofereix una bona relació preu/qualitat és essencial.

9. PRINCIPIS METODOLÒGICS

Tal com s'assenyala en el decret curricular 159/2007 (Instruments/Introducció), *"el alumno del grado elemental experimenta a lo largo de este período -8 a 12 años- importantes cambios en su desarrollo físico, intelectual y emocional, lo que implica lógicamente planteamientos pedagógicos flexibles"*. És prioritari, per tant, intentar descobrir les característiques de cada xiquet per a poder aplicar millor al seu procés educatiu els objectius i continguts d'aquesta programació. Cal tindre en compte que *"lo que se decide en el grado elemental, no es el futuro del alumno como intérprete, sino como posible músico"*.

En la nova ordenació, l'estudi de l'instrument i el de llenguatge musical es comença i es prossegueix simultàniament, amb la finalitat que la constitució corporal i la psicomotricitat del xiquet i de la xiqueta s'adapten a les peculiaritats i al maneig dels diferents instruments.

A causa d'aquesta circumstància i a la llarga duració de la formació musical, l'alumne es veu obligat a simultanejar aquests estudis amb els de caràcter general, és a dir, part de l'educació primària i de la secundària obligatòria en els seus tres cicles. Convé per tant que els processos de tots dos tipus d'ensenyament seguisquen els mateixos principis d'activitat constructiva com a factor decisiu en la realització de l'aprenentatge, conseqüència lògica del protagonisme que l'alumne adquireix en aquest sistema en modificar i reelaborar els seus esquemes de coneixement. S'apunten ací alguns principis metodològics de caràcter general que el professorat procurarà adequar al procés d'ensenyament-aprenentatge del llenguatge musical i de l'instrument:

- a) Adecuar los contenidos y su secuenciación al momento y situación del desarrollo evolutivo del niño y de la niña, de forma que el aprendizaje sea constructivo, progresivo y motivador.*
- b) Motivar al alumno para el estudio de la música mediante su actividad y participación en el proceso, dándole el protagonismo que le corresponda en su propia formación musical.*

- c) Respetar las peculiaridades de los alumnos, individual y colectivamente, facilitando así la convivencia en el seno del grupo y la colaboración, de forma que se eviten las discriminaciones de todo tipo.*
- d) Utilizar procedimientos y recursos variados que estimulen la capacidad crítica y creativa del alumno mediante la aceptación del diálogo y las argumentaciones razonadas.*
- e) Procurar que la asimilación de los contenidos conceptuales por parte del alumno se complete con la adquisición de contenidos procedimentales y actitudinales que propicien su autonomía en el trabajo tanto para el momento presente como para el futuro.*
- f) Facilitar a los alumnos el conocimiento y empleo del código convencional de expresión a la vez que la corrección y la exactitud en el uso del lenguaje, con el fin de que el aprendizaje y la comunicación sean efectivos.*
- g) Ejercitar la creatividad del alumno, de modo que adquiera estrategias propias de estudio y de realizaciones musicales con el fin de que pueda superar las dificultades que se le presenten en el proceso de enseñanza-aprendizaje.*

Encara que la interpretació instrumental no siga opció definitiva en el grau elemental, adquireix tota la seua importància per a l'aprofundiment en el coneixement del llenguatge musical. En la interpretació, malgrat ser un fet profundament subjectiu, convergeixen el missatge del creador de l'obra, la personal manera de transmetre-la de l'intèrpret, d'acord amb la seua sensibilitat i l'orientació de l'educador, que ha d'esforçar-se més a ajudar a resoldre dificultats i proporcionar opcions a l'intèrpret, que a imposar-li criteris.

Els criteris d'avaluació han d'apuntar al tipus i grau d'aprenentatge aconseguits pels alumnes en un moment determinat, en relació amb les capacitats previstes en els objectius generals i en els específics de cada especialitat.

El nivell de consecució dels objectius no vaig poder ser valorat mecànicament, sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cicle educatiu en què es troba l'alumne. L'avaluació, contínua i personalitzada, compleix així la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els successius nivells d'aprenentatge dels alumnes i li aporta dades per a esclarir les seues noves estratègies didàctiques. Això permet aplicar els mecanismes correctors a les insuficiències advertides en el procés. En aquest sentit, els tradicionals exàmens són també indicadors de l'evolució del procés educatiu, però no l'únic constituent de l'avaluació del progrés dels alumnes.

En conseqüència, els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

- a) La comprobación del grado de dominio del lenguaje musical a través de la práctica instrumental y del canto.*
- b) La observación y verificación del desarrollo y control de las destrezas necesarias para la ejecución musical.*
- c) La valoración técnica y estética de la interpretación individual y colectiva.*
- d) La estimación que manifiesta del arte en general y de la música en particular, por el empeño puesto en su ejecución.*
- e) El sentido de convivencia y colaboración entre condiscípulos, demostrado a la hora de estudiar y de interpretar colectivamente.*
- f) Todo ello situará la labor de enseñanza y aprendizaje en el marco de la formación humanística que necesita el estudiante de música.*

10. RECURSOS DIDÀCTICS

- **Recursos de l'aula:** mobiliari adequat, faristols, cadires (ergonòmiques si pot ser), pissarra, un espill gran, piano, metrònom i afinador.
- **Recursos del centre:** sala d'actes i altres espais habilitats per a audicions (sala de professors, aules de cor o de cambra), equip d'enregistrament audiovisual, biblioteca-videoteca-fonoteca, etc.
- **Recursos instrumentals:** fliscorn, trompeta Bb i C i Corneta Bb. Accessoris: joc de broquets, , Cércol visualitzador, aparells per a controlar la capacitat pulmonar, Berp, etc.
- **Recursos TIC** (Tecnologies de la Informació i Comunicació): Ordinador amb accés a Internet que tinga instal·lats a més del paquet bàsic de Windows, programes com el Encore, Finale o Sibelius d'edició de partitures, Spotify per a escoltar música en Internet, SmartMusic per a la pràctica instrumental amb acompanyament adaptat i Band in a Box per a pràctica de conjunt. Equip Hi-Fi. Un micròfon i el programa Audacity per a gravar. Càmera de vídeo.
- **Recursos bibliogràfics:** relació de mètodes i un repertori d'obres de l'instrument, fitxes didàctiques i exercicis elaborats pel professor.

11. CRITERIS PER A L'ATENCIÓ DE NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

LES MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT, PER ALS ALUMNES QUE HO REQUEREIXEN.

Es considera que un alumne té Necessitats Educatives Especials quan presenta majors dificultats que la resta de l'alumnat per a accedir als aprenentatges que es determinen en el currículum que li correspon per l'edat per diferents motius i per compensar-les, necessita, adaptacions d'accés i/o adaptacions curriculars significatives en diverses matèries.

MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT: ACTIVITATS D'AMPLIACIÓ I REFORÇ.

La metodologia és individualitzada i flexible, que s'adapta a les necessitats de cada alumne, per això les activitats programades són d'ampliació, per a aquells alumnes que estan per damunt del nivell, i unes activitats de reforç per a aquells alumnes amb dificultats d'aprenentatge.

Activitats d'ampliació:

- Estudi de nou repertori bibliogràfic adaptat al seu nivell.
- Desenvolupament de continguts i procediments tècnics ja treballats introduint alguns nous.
- Desenvolupament de continguts menys desenvolupats en cada curs.
- Estudi de nou repertori.

Activitats de reforç:

- treball persistent en aquells apartats tècnics que l'alumne necessita reforçar.

- Treball d'exercicis específics personalitzats.
- Assessorament d'especialistes: psicòlegs, logopedes, fisioterapeutes

12.CRITERIS, PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació ens permeten observar i valorar el grau de compliment dels objectius proposats. Intentarem aplicar un model d'avaluació autèntica que ha de ser capaç –segons el professor de Psicologia de l'Educació de la UAB, Carlos Monereo- de comprovar l'ús estratègic que realitzen els alumnes dels seus coneixements curriculars, promoure a més processos de reflexió sobre les decisions que adopten i aportar indicadors al professor per a ajustar millor el seu ensenyament.

L'avaluació l'aplicarem en les **tres fases** de l'avaluació general:

- Avaluació inicial, en la qual es fa una valoració de l'alumne a principi de cada procés d'ensenyament-aprenentatge per a comprovar quin és el punt de partida.
- Avaluació contínua, en la qual es valorarà el treball i l'esforç de l'alumne durant tot el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Avaluació final, que serà el resultat de tot el treball realitzat i és on es valorarà l'avanç que ha experimentat l'alumne, segons les seues aptituds i la seua dedicació (L'avaluació final no significa que tots els alumnes hagen d'aconseguir la mateixa meta, significa veure la progressió que ha experimentat l'alumne tenint en compte l'avaluació inicial i el ritme d'ensenyament-aprenentatge que té cada alumne).

Segons els agents que intervenen en el procés d'ensenyament-aprenentatge trobem:

- Heteroavaluació: En ella, un agent avalua a l'altre. El professorat avalua a l'alumnat, però també l'alumnat i els pares/mares avaluaran al professorat, mitjançant uns qüestionaris anònims que es dipositaran a la bústia del centre.
- Autoavaluació: En ella, el propi agent s'avalua a sí mateix. El professorat s'avaluarà i avaluarà la seua activitat docent. A més propiciarem l'autoavaluació de l'alumnat per a que assumeixca responsabilitats sobre el seu procés d'aprenentatge. Per a poder realitzar-la els alumnes han de conèixer quin són els objectius, continguts i criteris d'avaluació que intervenen en el procés educatiu.
- Coavaluació: Es la que es realitza quan un grup (alumnes, claustre...) expressa valoracions sobre el treball d'algun membre o del grup en el seu conjunt. Després de cada audició farem una activitat de coavaluació entre l'alumnat per a que donen la seua opinió sobre l'actuació dels seus companys. Prèviament això es donarem unes pautes per a fer una valoració correcta i educada. Amb esta activitat, l'alumnat aconsegueix empatia i habilitats socials, i a més pren consciència del nivell del grup i del lloc que en ell ocupa.

12.1Criteris

L'avaluació és un procés permanent i interactiu orientat a recollir informació sobre una realitat, i valorar el nivell d'allò que s'ha aconseguit per l'estudiant en el desenvolupament de les seues competències, amb la finalitat de prendre decisions que milloren la pràctica educativa.

L'avaluació és un dels elements del currículum que més ha evolucionat dintre de la pedagogia i ha adquirit una dimensió que abans no tenia. Avaluar era sinònim de qualificar. En l'actualitat, l'avaluació és un procés continu que es desenvolupa en tots els moments i en tots els agents. Per tant és una avaluació integral en la qual s'avalua a l'alumne/a, al professor, al centre, a l'administració, als recursos utilitzats, i als processos que intervenen en la pràctica educativa. Açò ens permet fer una reflexió crítica sobre els factors i moments del

procés, i permet estudiar les errades i prendre decisions per a adaptar-nos a les demandes socials i a les necessitats educatives que es produïxquen.

Les principals funcions de l'avaluació són:

- Obtenir la informació que permeta adequar el procés d'ensenyament al progrés real en la construcció d'aprenentatges dels alumnes.
- Permet diagnosticar en qualsevol moment del procés d'ensenyament-aprenentatge quina és la situació real.
- Té una funció correctora, ja que permet corregir les errades que surten en l'aplicació del procés educatiu.
- Compleix una finalitat orientadora, ja que parteix d'uns criteris d'avaluació que permeten discernir quins són els encerts i quines les errades.
- És una ferramenta motivadora, entesa com un estímul d'aprenentatge i no com una font d'ansietat i frustració.

Seguidament enumerem els criteris d'avaluació d'esta programació. Partirem del criteris d'avaluació de les especialitats instrumentals que apareixen en el **Decret 159/2007**.

1 Interpretar con fluidez fragmentos de obras musicales a primera vista. Este criterio le servirá al profesor para comprobar la capacidad de lectura y el dominio del instrumento, de acuerdo con los contenidos propios del nivel.

2. Interpretar fragmentos musicales empleando la medida, afinación, articulación y fraseo adecuado. Este criterio de evaluación pretende comprobar la correcta asimilación y aplicación de los citados principios de lenguaje musical de acuerdo con el nivel correspondiente.

3. Interpretar obras de estilos diferentes. Con este criterio de evaluación se pretende detectar la madurez interpretativa del alumno frente a la variedad de obras y de estilos.

4. Interpretar en público, como solista y de memoria, fragmentos y obras representativas de su nivel de instrumento. Este criterio de evaluación trata de comprobar la capacidad de memoria y ejecución de las obras, de acuerdo con los objetivos y contenidos propios de cada curso y la motivación del alumno en el estudio de la música.

5. Interpretar fragmentos, estudios y obras de acuerdo con la visión de los contenidos ex- puestos por el profesor. Este criterio de evaluación pretende verificar la capacidad del alumno para asimilar las pautas de trabajo que se le marcan.

6. Crear improvisaciones en el ámbito rítmico y tonal que se le señale. Este criterio de evaluación intenta evaluar la habilidad del estudiante para improvisar, con el instrumento, sobre los parámetros rítmicos y melódicos dados, con autonomía y creatividad.

7. Actuar como miembro de un grupo y ajustar su actuación a la de los demás instrumentos Este criterio de evaluación pretende valorar el sentido de colaboración e interdependencia entre los miembros del grupo.

8. Demostrar capacidad para tocar o cantar su propia voz al mismo tiempo que se acopla a las de los demás. Este criterio comprueba la capacidad del alumno para adaptar la afinación, precisión rítmica y dinámica a la de los otros músicos en su trabajo común.

9. Descubrir los rasgos característicos de las obras escuchadas en las audiciones. Este criterio pretende evaluar la capacidad del alumno para percibir los aspectos esenciales de una obra y

relacionarlos con los conocimientos adquiridos aunque no los interprete por ser nuevos para él o representar dificultades superiores a su capacidad.

10. Demostrar seguridad y precisión en el uso de la terminología adecuada para comunicar a los demás juicios personales acerca de las obras estudiadas en este nivel. Este criterio evalúa la asimilación de los términos y conceptos del lenguaje musical utilizados en la comunicación sobre la música, tanto en los aspectos docentes, como críticos y coloquiales. Esto acreditará el conocimiento del código del lenguaje musical.

11. Mostrar en los estudios y obras la capacidad de aprendizaje progresivo individual. Este criterio de evaluación pretende verificar que los alumnos son capaces de aplicar en su estudio las indicaciones del profesor y, con ellas, desarrollar una autonomía progresiva de trabajo que le permita valorar correctamente su rendimiento.

El decret 158/2007 concreta els següents criteris d'avaluació per als instruments en els ensenyaments professionals de música:

1. *Utilizar el esfuerzo muscular, la respiración y relajación adecuados a las exigencias de la ejecución instrumental.*

Con este criterio se pretende evaluar el dominio de la coordinación motriz y el equilibrio entre los indispensables esfuerzos musculares que requiere la ejecución instrumental y el grado de relajación necesaria para evitar tensiones que conduzcan a una pérdida de control en la ejecución.

2. *Demostrar el dominio en la ejecución de estudios y obras sin desligar los aspectos técnicos de los musicales.*

Este criterio evalúa la capacidad de interrelacionar los conocimientos técnicos y teóricos necesarios para alcanzar una interpretación adecuada.

3. *Demostrar sensibilidad auditiva en la afinación y en el uso de las posibilidades sonoras del instrumento.*

Mediante este criterio se pretende evaluar el conocimiento de las características y del funcionamiento mecánico del instrumento y la utilización de sus posibilidades.

4. *Demostrar capacidad para abordar individualmente el estudio de las obras de repertorio.*

Con este criterio se pretende evaluar la autonomía del alumnado y su competencia para emprender el estudio individualizado y la resolución de los problemas que se le planteen en el estudio.

5. *Demostrar solvencia en la lectura a primera vista y capacidad progresiva en la improvisación sobre el instrumento.*

Este criterio evalúa la competencia progresiva que adquiera el alumnado en la lectura a primera vista así como su desenvoltura para abordar la improvisación en el instrumento aplicando los conocimientos adquiridos.

6. *Interpretar obras de las distintas épocas y estilos como solista y en grupo.*

Se trata de evaluar el conocimiento que el alumnado posee del repertorio de su instrumento y de sus obras más representativas, así como el grado de sensibilidad e imaginación para aplicar los criterios estéticos correspondientes.

7. *Interpretar de memoria obras del repertorio solista de acuerdo con los criterios del estilo correspondiente.*

Mediante este criterio se valora el dominio y la comprensión que el alumnado posee de las obras, así como la capacidad de concentración sobre el resultado sonoro de las mismas.

8. *Demostrar la autonomía necesaria para abordar la interpretación dentro de los márgenes de flexibilidad que permita el texto musical.*

Este criterio evalúa el concepto personal estilístico y la libertad de interpretación dentro del respeto al texto.

9. *Mostrar una autonomía progresivamente mayor en la resolución de problemas técnicos e interpretativos.*

Con este criterio se quiere comprobar el desarrollo que el alumnado ha alcanzado en cuanto a los hábitos de estudio y la capacidad de autocrítica.

10. *Presentar en público un programa adecuado a su nivel demostrando capacidad comunicativa y calidad artística.*

Mediante este criterio se pretende evaluar la capacidad de autocontrol y grado de madurez de su personalidad artística.

9.2 Procediments d'avaluació

Els procediments d'avaluació són els mètodes emprats per a l'observació dels criteris d'avaluació. L'aplicació d'aquests procediments en aquesta programació implica uns instruments d'avaluació concrets. Els que emprarem en aquesta programació són:

- Una audició pública amb posterior autoavaluació i coavaluació dels alumnes.
- Registre en una fitxa dels avanços i els problemes detectats en el procés d'ensenyament-aprenentatge. El comportament, l'actitud i l'estudi a casa seran qüestions avaluable.
- Enregistrament comparat entre la 1a classe i l'última per a observar el progrés.
- Anotacions en l'agenda de l'alumne (En aquest grau resulta imprescindible).

9.3 El portafolio i la rúbrica.

El Portafolio és un mètode d'ensenyament-aprenentatge i avaluació que consisteix en l'aportació de produccions de diferent índole per part de l'estudiant a través de les quals es poden jutjar les seues capacitats en el marc d'una disciplina o matèria d'estudi. Aquestes produccions informen del procés personal seguit per l'estudiant, permetent-li a ell i els altres veure els seus esforços i assoliments, en relació als objectius d'aprenentatge i criteris d'avaluació establits prèviament.

El portafolio de l'estudiant respon a dos aspectes essencials del procés d'ensenyament-aprenentatge:

1. Implica una metodologia de treball i d'estratègies didàctiques en la interacció entre docent i discent.
2. Permet emetre una valoració més ajustada a la realitat que és difícil d'adquirir amb altres instruments d'avaluació més tradicionals que aporten una visió més fragmentada.

La rúbrica és una eina d'orientació de l'aprenentatge a més d'un instrument d'avaluació: permet atorgar sentit a tot el procés ja que orienta l'aprenentatge de l'estudiant al mateix temps que li permet compartir, consensuar i articular els criteris i la proposta d'avaluació amb el professor, facilitant així la tutoria.

10. CRITERIS DE PROMOCIÓ, PERMANÈNCIA I QUALIFICACIÓ

10.1 Criteris de promoció i permanència

El decret 159/2007 estableix els criteris de promoció i permanència per als ensenyaments elementals:

Artículo 16. Promoción

1. Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa en una asignatura como máximo. En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente. Para el resto de asignaturas, los centros establecerán en sus proyectos educativos, los criterios para la recuperación de las mismas. En ningún caso se podrá calificar la asignatura motivo de promoción sin haber aprobado la asignatura pendiente.
2. Los alumnos que al término del cuarto curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más, deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o en dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes.

Artículo 17. Límite de permanencia

1. El límite de permanencia en las enseñanzas elementales de música será de cinco años. El alumno no podrá permanecer más de dos años en el mismo curso.
2. La conselleria competente en materia de educación, podrá autorizar, con carácter excepcional, que determinados alumnos puedan ampliar un año más el límite de permanencia en supuestos de enfermedad grave u otras circunstancias que merezcan similar consideración y que impidan el normal desarrollo de los estudios.

El decret 158/2007 estableix els criteris de promoció i permanència per als ensenyaments professionals:

Artículo 17. Promoción

1. Los alumnos promocionarán de curso cuando hayan superado la totalidad de las asignaturas de cada curso o tengan evaluación negativa como máximo en dos asignaturas. En el supuesto de asignaturas pendientes referidas a práctica instrumental o canto, la recuperación deberá realizarse en la clase del curso siguiente si forma parte del mismo.

En el resto de los casos los alumnos deberán asistir a las clases de las asignaturas no superadas en el curso anterior.

2. La calificación negativa en tres o más asignaturas de uno o varios cursos impedirá la promoción de un alumno al curso siguiente.

3. Los alumnos que al término del 6º curso tuvieran pendientes de evaluación positiva tres asignaturas o más deberán repetir el curso en su totalidad. Cuando la calificación negativa se produzca en una o dos asignaturas, solo será preceptivo cursar las asignaturas pendientes.

Artículo 18. Límite de permanencia

1. El límite de permanencia en las enseñanzas profesionales de música será de ocho años. El alumno no podrá permanecer más de dos años en el mismo curso, excepto en 6º curso, hasta completar el límite de permanencia.
2. La conselleria competente en materia de educación podrá autorizar, con carácter excepcional, que determinados alumnos puedan ampliar un año más el límite de permanencia en supuestos de enfermedad grave u otras circunstancias que merezcan similar consideración y que impidan el normal desarrollo de los estudios.

10.2 Criteris de qualificació

Els resultats de l'avaluació final de les diferents assignatures que componen el currículum s'expressaran mitjançant l'escala numèrica d'1 a 10 sense decimals, considerant-se positives les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les inferiors a cinc.

Els resultats de l'avaluació, i en el seu cas les qualificacions, s'expressaran en els següents termes:

- o Insuficient: 1, 2, 3 o 4
- o Suficient: 5
- o Bé: 6
- o Notable: 7 o 8
- o Excel·lent: 9 o 10.

La qualificació serà l'expressió numèrica de l'avaluació i respondrà a la ponderació sobre el compliment dels mínims exigits en el desenvolupament de les competències programades. Es concretaran de la següent manera: competència insuficient (1 a 4), mínima (5-6), mitjana (7-8) i avançada (9-10)

11.ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ

Les proves extraordinàries tenen per objecte oferir a l'alumnat la possibilitat d'obtenir qualificació positiva en aquelles assignatures no superades en la convocatòria ordinària, tant les que es corresponguen amb el curs escolar que finalitza, com els pendents de cursos anteriors.

Les proves extraordinàries per a la recuperació de les assignatures que hagueren tingut avaluació negativa en la convocatòria ordinària se celebraran el mes de juliol. Els Departaments didàctics definiran l'estructura i contingut de les proves extraordinàries corresponents a cadascuna de les assignatures del currículum en cada curs, sense perjudici del que es disposa en l'apartat següent.

L'alumne interpretarà els mínims exigibles per a promocionar del curs al qual s'examina establits en la present programació.

La prova serà realitzada pel professor de l'especialitat. L'alumne haurà de comptar amb pianista acompanyant si el repertori a interpretar així ho requereix.

Els criteris d'avaluació i qualificació seran els mateixos que s'apliquen en el curs.

Les activitats de recuperació s'orientaran al treball dels mateixos continguts, o de continguts alternatius que reforcen els processos d'aprenentatge realitzats. Hauran de proposar-se per a l'estudi d'aqueixos continguts, activitats que contribuïsquen a desenvolupar el nivell mínim de competència requerit.

12. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Els ensenyaments instrumentals en els conservatoris tenen un caràcter individualitzat perquè s'imparteixen, en la majoria dels casos, de manera individual a cada alumne. Aquesta característica facilita enormement qualsevol mesura correctora que vulga aplicar-se de forma personalitzada, sense que això repercutisca en altres alumnes. Ara bé, en el cas dels alumnes que necessiten d'una adaptació curricular específica es realitzarà una adaptació curricular individualitzada.

Les actuacions que poden programar-se en aquest sentit són fonamentalment de dos tipus: mesures de reforç (per a aquells alumnes que estiguen per davall del nivell mitjà i tinguen problemes d'adaptació al ritme d'aprenentatge) o d'ampliació (per a alumnes que estiguen molt per damunt del nivell mitjà i necessiten un major estímul per a no perdre la motivació i poder així desenvolupar totes les seues capacitats). Les mesures de reforç i d'ampliació es basaran fonamentalment en una modificació de la metodologia i dels recursos.

Mesures de reforç:

- Pràctica d'aquells apartats tècnics que l'alumne necessite reforçar.
- Modificació de la metodologia emprada.
- Treball d'exercicis específics personalitzats.
- Ús de repertori bibliogràfic alternatiu que presente menys dificultat i siga més progressiu.
- Assessorament d'especialistes: psicòlegs, logopedes, fisioterapeutes, etc.

Mesurades d'ampliació:

- Estudi de nou repertori bibliogràfic.
- Desenvolupament de procediments tècnics ja treballats i introducció d'alguns nous.

- Pràctica d'alguns continguts menys desenvolupats en la programació com la improvisació o la introducció a nous gèneres musicals, etc.

Cal contemplar també la possibilitat de realitzar adaptacions curriculars individualitzades (ACI) en els casos en què l'alumnat present greus problemes per a aconseguir els objectius i continguts marcats en la programació. Per a això podem contemplar dues possibilitats, realitzar adaptacions curriculars individualitzades significatives (modificació substancial del currículum) o no significatives (modificació parcial del currículum).

En els decrets autonòmics 158/2007 i 159/2007 es contemplen unes normes previstes per a alumnes amb discapacitat. Apareixen en l'única disposició addicional del citat decret:

Alumnat amb discapacitat i atenció a la diversitat

- 1. La conselleria competente en materia de educación, adoptará las medidas oportunas para la adaptación del currículo a las necesidades del alumnado con discapacidad y facilitará su acceso a estas enseñanzas.*
- 2. La conselleria competente en materia de educación, a propuesta de los centros educativos, autorizará las adaptaciones necesarias para permitir la realización de la prueba específica de ingreso a las personas con discapacidad que opten a ella.*
- 3. Aquellos alumnos con discapacidades que superen las pruebas específicas y se hayan matriculado, serán objeto de un adecuado seguimiento por el grupo de profesores. Los centros que escolaricen alumnos con discapacidad dispondrán de los recursos necesarios, humanos y materiales, para atender el proceso de enseñanza/aprendizaje.*

13.ÚS DE LA COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I DE LES TIC

Els mitjans audiovisuals tenen una aplicació didàctica molt clara a l'aula de trompeta. Els enregistraments en vídeo ens permeten diverses possibilitats:

- Observació i correcció d'errors en la postura corporal i col·locació amb l'instrument, a més d'una altra mena d'errors tècnics.
- Anàlisi crítica de les interpretacions realitzades pels alumnes en classe o en les audicions.
- Configuració d'un portafolio amb els vídeos i un altre tipus de treballs de l'alumne.

Les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) aporten innumbrables aplicacions didàctiques:

- Creació de bases de dades sobre obres, autors, bibliografia, etc.
- Utilització de programes d'edició musical: Finale, Sibelius, etc.
- Ús de programes de seqüenciació per a gravar programes dels alumnes.
- Ús de programes d'edició de vídeo per a editar les intervencions dels alumnes en audicions, concerts, recitals o un altre tipus d'esdeveniments: Pinnacle Studio, Sonny Vegas, Movie Maker, etc.
- Aplicacions d'Internet: consultes, Youtube, etc.

14.PLA DE CONVIVÈNCIA

El CPMA té com a objectiu principal en el Pla de Convivència, aconseguir un clima de centre basat en el respecte, en la comunicació fluida, oberta i sincera entre tots els membres de la Comunitat Educativa, que siga facilitador del treball escolar, i on se senten segurs i respectats. L'equip docent no sols se centrarà en l'ensenyament de les habilitats acadèmiques, sinó que a més, en la de normes, actituds i valors, com el respecte, la no violència, la justícia, la solidaritat, la tolerància, la igualtat, la democràcia, entre altres.

El procediment serà establir uns límits clars de tolerància, amb uns models unànimes enfront de situacions que dificulten la violència escolar.

L'actitud serà empàtica. S'adoptarà una actitud positiva d'ajuda a l'alumnat i afavoridora de l'autoestima de l'alumne / ai creació de compromisos.

La principal mesura d'actuació, serà, la prevenció, mitjançant la planificació, i desenvolupar accions i activitats per a facilitar les relacions entre els membres de la Comunitat Educativa. Aconseguir aquests valors, significa:

- Que l'alumne, tinga l'edat que tinga, condició, origen, capacitat o qualsevol altra característica personal, té dret a ser educat en un clima que li ofereisca seguretat i li permeta desenvolupar al màxim els seus potencials.
- Que el professorat té dret a ser secundat, i respectat en la seua labor, amb l'autoritat que la seua funció exigeix.
- Que tots els membres de la Comunitat Escolar gaudisquen de llibertat d'expressió sense el risc a ser discriminats, i sense més límit que el respecte a l'altre.
- Que la Comunitat Educativa garantisca que tots els seus membres coneguen els seus drets i responsabilitats.
- Que els conflictes han de ser resolts amb la col·laboració de tots els membres de la Comunitat Educativa, d'una manera constructiva i sense violència.
- Que tot cas de violència, serà investigat i tractat amb la major diligència.
- Que aquest centre educatiu, forma part de la comunitat local, per la qual cosa, la cooperació i l'intercanvi d'informació amb altres entitats locals o educatives, seran essencials per a la prevenció i la resolució de problemes.

El CPMA oferirà al seu alumnat un lloc on cadascun d'ells/as puga:

- Aprendre coneixements curriculars.
- Aprendre a pensar correctament: desenvolupant estratègies per a aplicar el coneixement de manera eficaç.
- Aprendre a saber conviure: Habilitats de relació interpersonal, com la col·laboració, comunicació, solidaritat, respecte a les normes i coresponsabilitat.

- Aprendre a ser persona: formant un concepte de si mateix i una identitat personal ajustada per al desenvolupament equilibrat de la seua personalitat.

15.PRIMER CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

15.1 Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb posició fixa. Lligar intervals de 3a.

2. Registre

Dominar una extensió d'una octava 8s. En picat i lligat

3. Emissió i articulació

Correcta respiració i pas de l'aire tant en picat com en lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat i també amb les tonalitats de DOM. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a l'agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fóra de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

15.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X

2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X

15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

15.3 Distribució temporal

1r. Trimestre

- Visualitzar les diferents parts de l'instrument a través d'un DVD, d'Internet.
- Practicar el muntatge i desmuntatge de l'instrument.
- Netejar i greixar les bombes amb crema o substàncies similars.
- Netejar i greixar els pistons amb oli per pistons.
- Netejar detingudament tot l'instrument amb una baieta, especialment les zones que han estat en contacte amb la suor de les mans.
- Col·locació de l'embocadura i producció del so: formació d'una columna d'aire, vibració en els llavis, amplificació d'aqueixa vibració en l'instrument a través del broquet.
- El professor, a través d'una sèrie d'exercicis tècnics bàsics (exercicis de relaxació corporal, respiració, so, flexibilitat, escales, etc.).
- Practicar la vibració amb el broquet, imitant un so de referència.
- Practicar de forma molt senzilla la relaxació corporal.
- Aplicar una correcta posició corporal i autocorregir els problemes davant l'espill.
- Treball de la digitació elemental
- Practicar alternativament exercicis melòdics molt breus i senzills 1) amb el broquet i 2) l'instrument a fi de comprovar que la vibració es fa exactament igual.
- Treballar l'articulació (picat) de memòria, mitjançant notes repetides (blanques, negres i més endavant corxeres)
- Disseny d'un pla de treball diari adaptat a les necessitats i al temps.
- L'alumne desenvoluparà la creativitat musical elaborant els seus propis exercicis sobre els aspectes tècnics i interpretatius que s'aborden en aquest o en successius aprenentatges.
- Yo y mi trompeta 1 (Ed. Piles)
 - Unitats 1 a 3

2n Trimestre

- Activitats de record i ampliació del treball realitzat durant el primer trimestre.
- Exercicis d'emissió i so (combinant diferents valors de duració)
- Aplicar una correcta posició corporal i autocorregir els problemes davant l'espill.
- Interpretar alternativament (1r professor i 2n alumne) un mateix fragment musical molt senzill i apreciar les diferències de so.
- Exercicis sobre l'inspiració per al desenvolupament de la columna d'aire: com centrar l'aire i com projectar-lo adequadament.
- Treballar la vibració amb el broquet, cuidant que el so es produïska sense forçar, de forma molt natural, igual que amb l'instrument.
- Practicar alternativament exercicis melòdics molt breus i senzills 1) amb el broquet i 2) l'instrument a fi de comprovar que la vibració es fa exactament igual.
- Treballar l'articulació (picat) de memòria, mitjançant notes repetides (blanques, negres i més endavant corxeres)
- Treballar l'emissió en exercicis de notes llargues (redones o blanques), posant l'accent en la sincronització entre la llengua i la columna d'aire.
- Lectura a primera vista de l'obra que treballarem.
- Estudi d'exercicis en dinàmica de fort i piano.
- Yo y mi trompeta 1 (Ed. Piles)
 - Unitats 4 a 6

3r. Trimestre

- Activitats de record i recapitulació sobretot el treballat realitzat durant el segon trimestre.
- Explicació del professor sobre els conceptes d'exposició/reexposició.
- Desenvolupament de l'escala cromàtica mitjançant les combinacions 0,2, 1, 12, 23, 13, 123.
- L'adaptació de la respiració al fraseig en el discurs musical de l'obra: anàlisi prèvia i presa de decisions, equilibri entre la necessitat física i la conveniència musical, pràctica i desenvolupament del fiato.
- Yo y mi trompeta 1 (Ed. Piles)
 - Unitats 7 i 8

Exercicis proposats pel professor (notes llargues i flexibilitat).

Escales cromàtiques, fins a 1 alteracions, amb tercers, Majors i menors, almenys les d'una alteració de memòria.

Lectures a 1a vista a nivell del curs.

15.4 Avaluació

Instruments d'avaluació

Eines d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

15.5 ACTIVITATS ACADÈMIQUES CONJUNTES

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

15.6 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

15.7 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.F. Michels	Método Completo	Marc Reift
J. Porret	Método Progresivo de Corneta y trompeta	Robert Martin
M. Ángel García Boscó	Yo y mi trompeta 1	Piles

PORRET: Si s'utilitza aquest mètode, es poden treballar de dos a tres lliçons per setmana depenent de la dificultat progressiva de les lliçons.

MICHEL: Si s'utilitza aquest mètode, es poden treballar de dos a tres lliçons per setmana depenent de la dificultat progressiva de les lliçons.

15.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL

L.Picavais	Vers L'avenir	Gerard Billaudot
L.Picavais	Premieres Succes	Gerard Billaudot
W. Van Dorsselaer	Les Olympiades	Gerard Billaudot
W. Van Dorsselaer	Au Chateau De Chantylly	Gerard Billaudot
J. Porret	1er Mini Concertino	Robert Martín
J. Porret	1on Mini Concertino	Robert Martín
Barrat, C.	Bravo trumpet	Boosey & Hawkes

16. SEGON CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

16.1 Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canvia d'harmònics amb posició fixa. Lligar intervals de 3rs. i de 4ts.

2. Registre

Dominar una extensió des del la2 fins al Fa4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i pas d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat en tonalitats de fins a dos alteracions.. També en l'escala cromàtica (una 8a.).

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dins de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

16.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				

9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

16.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

- Comentari entre professor i alumne sobre els avantatges que reporta tindre uns correctes hàbits d'estudi.
- Elaboració conjunta, entre professor i alumne, d'un pla de treball diari adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne. Inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic i treball d'estudis/obres.
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció i la seua aplicació didàctica. Practicarà els exercicis anteriors al costat de l'alumne. Insistirà en l'ús de recursos que poden ser d'ajuda: espill, afinador, metrònom, accés a enregistraments en àudio i vídeo.
- Explicació sobre el significat i funció de l'armadura i el compàs.

- Elaboració d'un pla de treball en diferents fases, entre professor i alumne, per a escometre l'estudi de l'obra.
- Treball dels problemes tècnics suscitats en l'obra: so, emissió, ús de les posicions...
- Exercicis de notes llargues i de notes repetides amb dinàmiques diferents (les que apareixen en l'obra) amb l'ajuda del metrònom.
- Tocar l'obra per fragments, posant especial atenció a la claredat de l'emissió, la qualitat del so i l'afinació.
- Analitzar l'obra i detectar les repeticions de seccions o motius musicals, imitacions de frases, etc.
- Desenvolupar la percepció auditiva mitjançant la concentració en la seua pròpia pràctica instrumental i a través de l'escolta habitual de música, realitzant audicions d'obres en les quals el trompeta tinga un protagonisme especial.
- A partir d'un motiu musical representatiu de l'obra, l'alumne intentarà crear un altre que s'ajuste al context de l'obra.
- Lectura a primera vista de l'obra que treballarem.
- Yo y mi trompeta 2 (Ed. Piles)
- Unitats 1 a 3

2n. Trimestre

- Se seguirà el mateix procés del trimestre anterior amb les mateixes activitats aplicades a l'aprenentatge d'una nova obra.
- Yo y mi trompeta 2 (Ed. Piles)
 - Unitats 4 a 6

3r. Trimestre

- Activitats de record i ampliació del treball realitzat durant el segon trimestre.
- Exercicis d'emissió i so (combinant diferents valors de duració) en posició fixa.
- Estudi dels exercicis anteriors en les següents dinàmiques: mf, f, p, crescendo i diminuendo. Desenvolupament del concepte d'empenyiment vertical i del suport de l'aire.
- Yo y mi trompeta 2 (Ed. Piles)
 - Unitats 7 i 8

Exercicis proposats pel professor (notes llargues i flexibilitat).

Escales cromàtiques, fins a 2 alteracions, amb tercers, Majors i menors, almenys les d'una alteració de memòria.

Lectures a 1a vista a nivell del curs.

16.4Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

16.5ACTIVITATS ACADÈMIQUES CONJUNTES

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

16.6 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

16.7 Bibliografia

ESCALES: Majors fins dos alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
M. Ángel García Boscó	Yo y mi trompeta 2	Piles
J.F. Michels	Método Completo	Marc Reift
J. Porret	Método Progresivo de Corneta y trompeta	Robert Martin

PORRET: Si s'utilitza aquest mètode, es poden treballar de dos a tres lliçons mínim per setmana depenent de la dificultat progressiva de les lliçons.

MICHEL: Si s'utilitza aquest mètode, es poden treballar de dos a tres lliçons mínim per setmana depenent de la dificultat progressiva de les lliçons.

16.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
P. Constant	Minute	Alphonse Leduc
E.Baudrier	Andante et allegro comodo	Gerard Billaudot
P. Bigot	Comptime	Gerard Billaudot
Dorsselaer, W.V.	Au Chateau de Chantilly	Gerard Billaudot
Picavais, L.	Premier succes	Gerard Billaudot
J. Porret	4° Mini concertino	Robert Martin
C. Norton	Microjazz 2	Ed.Boosey & Hawkes
Barrat, C.	Bravo trumpet	Boosey & Hawkes

17. TERCER CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

17.1 Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb posició fixa. Lligar intervals de 3a i 4a.

2. Registre

Dominar una extensió des del Sol 2 fins al Sol 4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p*, *f*, *cresc.* i *dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat en les tonalitats fins a 3 alteracions amb els seus relatius menors.

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

17.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		
12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un						

altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

17.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

- Elaboració conjunta, entre professor i alumne, d'un pla de treball diari adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne. Inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic i treball d'estudis/obres.
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció i la seua aplicació didàctica. Practicarà els exercicis anteriors al costat de l'alumne. Insistirà en l'ús de recursos que poden ser d'ajuda: espill, afinador, metrònom, accés a enregistraments en àudio i vídeo.
- El professor estimularà a l'alumne per al consum de la música (a través de l'assistència a concerts, escolta de CDs, visualització de Dvds) i els avantatges que té per a la seua formació.
- Yo y mi trompeta 2
 - Unitat 9
- Clarke
 - estudi 1 del 1 al 20 amb articulacions
- J.B.Arban
 - Pàg.12
- Les Arpèges de trompette
 - Pàg. 5 a 9

2n. Trimestre

- L'alumne repassarà al costat del professor cadascun dels exercicis del pla de treball. Després de la realització de cada exercici l'alumne jutjarà quins aspectes cal millorar. Es realitzaran activitats de desenvolupament o ampliació dels continguts treballats en el cas que es comprove una evolució de l'alumne.
- L'alumne desenvoluparà la creativitat musical proposant i elaborant els seus propis exercicis sobre els aspectes tècnics i interpretatius que s'aborden en aquest o en successius aprenentatges. El professor supervisarà aquests exercicis.
- Yo y mi trompeta 2
 - Pàg. 182 a 185
- Clarke
 - estudis 2 fins 3 alteracions amb articulacions
- J.B.Arban

- Pàg.13
- Les Arpèges de trompettiste
 - Pàg. 9 a 14

3r. Trimestre

- Tornarem a insistir en el repàs dels diferents exercicis del pla de treball per a consolidar i sintetitzar els coneixements apresos. Aquesta tasca ens servirà d'activitat d'avaluació. Es realitzaran activitats d'ampliació i resum dels continguts treballats.
- Yo y mi trompeta 2
 - Pàg. 186 a 189
- Clarke
 - estudis 3 fins 3 alteracions amb articulacions
- J.B.Arban
 - Pàg.14
- Les Arpèges de trompettiste
 - Pàg. 14 a 16

Exercicis proposats pel professor (notes llargues i flexibilitat).

Escales cromàtiques, fins a 3 alteracions, amb tercers, Majors i menors, almenys les d'una alteració de memòria.

Lectures a 1a vista a nivell del curs.

17.4Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball	35%

1) Técnica	realitzat	15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

17.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

17.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

17.7 Bibliografia

ESCALES: Majors fins 3 alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
M. Ángel García Boscá	Yo y mi trompeta 2	Piles
J. Porret	Método Progresivo de Corneta y trompeta	Robert Martin
H. L. Clarke	Technical studies	C. Fischer
J.B. Arban	Metodo de trompeta	Tico edicions
Guy Aptel	Les Arpèges de trompettiste	Gérard Billaudot

PORRET: Si s'utilitza aquest mètode, es poden treballar de dos a tres lliçons mínim per setmana depenent de la dificultat progressiva de les lliçons.

17.8Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
Dorsselaer, W.V.	Les Olympiades	Leduc
Ghidoni, A.	Premiers concerts	Leduc
Grimal, R.	Arabesca	Boileau.
<i>Friboulet, G.</i>	Gaminerie	Leduc
C. Norton	Microjazz 2	Ed.Boosey & Hawkes
Barrat, C.	Bravo trumpet	Boosey & Hawkes

18. QUART CURS D'ENSENYANCES ELEMENTALS

18.1Competències Específiques

1. Flexibilitat

Canviar d'harmònic amb la mateixa posició. Lligar intervals de 3r i 4t.

2. Registre

Dominar una extensió des del Sol 2 fins al La 4. En picat i lligat

3. Emissió

Correcta respiració i p d'aire en picat i lligat. Començar el treball en *p, f, cresc. i dim.*

4. Digitació

Coordinació i velocitat adaptada al nivell, en picat i lligat les tonalitats fins a 4 alteracions i els seus relatius menors.

5. Interpretació

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

6. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballa. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

18.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES					
	1	2	3	4	5	6
1. Coneixement de la trompeta, les seues parts i funcionament. Aprendre a cuidar i respectar l'instrument.						X
2. Respiració natural, àmplia i una utilització correcta del diafragma.			X			
3. Adquirir una posició equilibrada i el més natural possible del cos.		X				
4. Embocadura correcta.			X			
5. So cuidat i controlat.			X			
6. Emissió correcta.			X			
7. Diferenciació entre el lligat i el picat.					X	
8. Agilitat en el canvi de notes (registre)		X				
9. Control de la digitació de l'instrument.				X		
10. Coneixement de les figures: redona, blanca, negra , corxeres i els seus silencis.					X	
11. Escala de Do M i La m . Escala cromàtica.		X	X	X		

12. Lectura a vista de xicotets fragments.					X	
13. Tocar alguna peça senzilla en, almenys, una audició pública.					X	
14. Motivació per a aprendre.						X
15. Superar els estudis, exercicis i xicotetes peces (tot sol o amb un altre instrument) fixades per al curs.						
16. Hàbit d'estudi diari.						X

18.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

- Escoltar música gravada de diferents intèrprets prestigiosos del trombeta i valorar les diferències de so entre ells.
- Interpretar alternativament (1r professor i 2n alumne) idèntics fragments musicals senzills i apreciar les diferències de so.
- Desenvolupar la relaxació corporal mitjançant la tècnica de la relaxació progressiva de Jakobson. Aquest exercici l'anirem ampliant de manera gradual i intentant aconseguir relaxar-nos amb menys temps i amb més exposició a interferències externes.
- Controlar la posició corporal en la pràctica instrumental (dempeus i assegut) per a obtenir el millor rendiment possible en la interpretació.
- Exercicis de respiració per a desenvolupar la inspiració.
- Exercicis sobre l'expiració per al desenvolupament de la columna d'aire: com centrar l'aire i com projectar-lo adequadament.
- Treballar la vibració amb el filtre, cuidant que el so es produïska sense forçar, de forma molt natural, igual que amb l'instrument.
- Practicar alternativament exercicis melòdics molt breus i senzills 1) amb el filtre i 2) l'instrument a fi de comprovar que la vibració es fa exactament igual.
- Treballar l'emissió en exercicis de notes llargues posant l'accent en la sincronització entre la llengua i la columna d'aire.
- Estudi d'interval·ls de 3a a 8a (metrònom negra = 60, figures: blanques i negres).

- Treballar l'emissió (picat) de memòria, mitjançant notes repetides (blanques, negres, corxeres i tresillos de corxera) en totes les posicions.
- Estudi de totes les escales majors i menors harmòniques (metrònom negra = 60, figures: negres, corxeres i semicorxeres). A més practicarem els arpegis de cada tonalitat.
- Les Arpèges de trompette
 - Pàg. 16 a 19
- Clarke
 - estudi 1 del 1 a 22 alteracions amb articulacions
- J.B.Arban
 - Pág. 18 a 22.
 - Pág. 39.
- G.Concone
 - Estudis 1 a 5

2n. Trimestre

- Activitats de record i ampliació del treball realitzat durant el primer trimestre.
- Exercicis d'emissió i so (combinant diferents valors de duració) en posició fixa. Tindrem en compte els conceptes treballats i desenvoluparem la idea del cant mental previ per a centrar l'entonació de les notes.
- Estudi dels exercicis anteriors en les següents dinàmiques: mf, f, ff, p, pp, crescendo i diminuendo. Desenvolupament del concepte d'empenyiment vertical i del suport de l'aire.
- Les Arpèges de trompette
 - Pàg. 20 a 21
- Clarke
 - estudi 2 fins 4 alteracions amb articulacions
- J.B.Arban
 - Pág. 23 i 24.
 - Pág. 26.
 - Pág. 40.

- G.Concone
 - Estudis 6 a 10

3r. Trimestre

- Desenvolupament de les activitats abans treballades incrementant la velocitat d'execució, el contrast dinàmic i el registre (fins al Sib 4 si es pot).
- Activitats de record i recapitulació sobretot el treballat.
- Les Arpèges de trompette
 - Pàg. 22 a 25 començar de la pàg. 25
- Clarke
 - estudis 3 fins 4 alteracions amb articulacions
- J.B.ARBAN
 - Pág. 25.
 - Pág. 27.
 - Pág. 41.
- G.Concone
 - Estudis 11 a 15

18.4Avaluació

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%

2) Actitud		5%
------------	--	----

18.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

18.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

18.7 Bibliografia

ESCALES: Majors fins quatre alteracions, amb les seues relatives menors (naturals, harmòniques i melòdiques)

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
H. L. Clarke	Technical studies	C. Fischer
J.B. Arban	Metodo de trompeta	Tico edicions
Guy Aptel	Les Arpèges de trompette	Gérard Billaudot
G. Concone	Lyrical Studies	The Brass Press

18.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
-------	------	-----------

Ferrer Ferran	Eolo el rey	Rivera
J. Fiala	Divertimento in D	Faber música
A.Corelli	Sonata en F	G. Billaudot
F Veracini	Sonata en F	G. Billaudot
F. Constant	Minute	A. Leduc
G. P. Telemann	Suite nº1	A. Leduc
Bigot, P.	Comptine	G. Billaudot
C. Norton	Microjazz 2	Ed.Boosey & Hawkes
Ghidoni, A.	Blue Nocturne	A. Leduc
Barrat, C.	Bravo trumpet	Boosey & Hawkes
J. Hook	Sonata nº 1	Boosey & Hawkes

19. RÚBRICA DE LES ENSENYANCES ELEMENTALS I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

ENSENYANCES ELEMENTALS					%
CRITERIS	ENCARA NO COMPETENT (1-4)	COMPETÈNCIA BÀSICA (5-6)	COMPETÈNCIA MITJANA (7-8)	COMPETÈNCIA AVANÇADA (9-10)	PES
CONSECUCIÓ	1	2	3	4	
Respiració	No controla la respiració	La respiració és incompleta	La respiració és correcta però no significativa	Respiració significativa per a la interpretació	10%
Emissió	Dificultat en la emissió	Emissió clara però no segura	Emissió segura i clara però no en tot l'àmbit	Domini de l'emissió	10%
Buzz (vibració dels llavis)	Dificultat en la vibració	Vibració poc controlada en els llavis	Domini de la vibració però no en tot els registres	Domini de la vibració en tot el registre	5%
Registre	Per davall del mínim	Registre limitat en el greu i en el agut	Registre limitat en l'agut	Registre adequat al nivell	10%

Flexibilitat	Dificultat en el lligat d'interval amb posicions fixes	Lliga els intervals molt lentament	No hi ha uniformitat en el lligat	Controla el lligat de llavi amb posicions fixes	5%
Coordinació Corporal/ motriu	No té autocontrol sobre els diferents espais interpretatius	Està segur a l'aula però no a l'escenari	No té total seguretat en els diferents espais interpretatius	Mostra un domini en els diferents espais interpretatius	5%
Improvisació	No té domini de la improvisació	Improvisa fragments molt curts i sense continuïtat	Controla la improvisació segons tonalitats	Controla la improvisació en tots els àmbits	5%
Procés d'aprenentatge	No té hàbit d'estudi ni és autònom	Estudia però no planifica les sessions	Estudia bé si el guien en el seu aprenentatge	Té hàbit d'estudi i és autònom	5%
Memoria significativa	No és capaç de memoritzar	Memoritza fragments	Sols memoritza les notes (ni agògica ni dinàmica)	Domini significatiu de la memòria	5%
Afinació	No controla l'afinació	Coneix els mecanismes d'afinació però no els utilitza de manera significativa	Utilitza els mecanismes per a corregir l'afinació però no en tot el àmbit del registre	Domini de l'afinació	5%
Resistència	Baixa o nul·la	Per davall dels mínims	No és suficientment per a una classe del seu nivell	Adequat al seu nivell	5%
Repertori adaptat al nivell	No domina el seu repertori	Toca però no interpreta	Interpreta però no respecta l'estil/període	Domina el repertori en tots els àmbits interpretatius	30%

20. ACTIVITATS I PROTOCOL PER A RECUPERAR L'ASSIGNATURA

20.1 Protocol

La recuperació de l'assignatura de trompeta a les ensenyances elementals té lloc a la classe d'instrument del següent curs escolar. L'alumnat amb l'assignatura suspesa rep una única classe setmanal de trompeta, la qual s'enfoca en l'adquisició dels continguts i objectius del curs anterior. Una vegada assolits aquests, es dona per superada l'assignatura i s'inicia amb el treball propi del curs.

L'alumnat ha de fer un sobreesforç per tal de superar el més prompte possible el curs anterior i poder continuar amb el següent. A més a més, l'adquisició dels continguts i l'assoliment dels objectius d'una assignatura instrumental, com és el cas de trompeta, necessita temps i suposa una inversió molt gran d'hores de treball. Per això, el professorat prepara un dossier amb treball per tal que l'alumnat puga practicar al llarg de les vacances d'estiu i recuperar el màxim possible.

20.2 Activitats de recuperació Elemental

Per tal de recuperar un curs d'ensenyances elementals de trompeta es proposen les següents activitats:

MÍN	ACTIVITATS			
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART
1	Exercicis de lectura a primera vista Pràctica de la lectura de notes			
2	Treball de so amb fragments musicals senzills		Treball so i afinació juntes amb fragments musicals senzills	
3	Exercicis de ritme sobre notes repetides			
7	-		Pràctica d'escales amb les digitacions	
TÈCNICA				
9	-	-	Rutina diària centrada en la correcció de la embocadura	
10	Estudis que fomenten la consciència de la respiració			
11	-		Estudis d'articulació	
12	Treball de peces que combinen diferents dinàmiques i registres			
SO				
16	-	Pràctica de melodies amb un registre senzill Pràctica de fragments articulats adaptats al nivell		
17	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en Forte i piano		Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho cresc. i dim.	

ESTUDI	
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC	
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)

La majoria d'aquestes activitats estan pensades per tal que l'alumnat siga capaç de desenvolupar-les de manera individual. No obstant, amb l'ajuda i seguiment del professorat resulten molt més eficients.

21. ENSENYANCES PROFESSIONALS

22. PRIMER CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

22.1 Competències específiques

Competències comunes: desenvoluparíem les competències enquadrades en hàbits. Abordaríem així –des d'una autonomia del discent cada vegada major- la capacitat de motivació, organització i treball de l'alumne, el calfament i el pla de treball rutinari sobre tècnica bàsica, la lecto-escriptura, anàlisi musical, expressió musical i orientació.

Competències pròpies. Perseguirien fonamentalment l'aplicació de les anteriors competències comunes adquirides i desenvolupades com a hàbits en la pràctica instrumental:

- Formar-se un criteri interpretatiu propi a partir de l'anàlisi i la reflexió musical i plasmar-ho en la pràctica musical amb la trompeta.
- Aplicar els mitjans d'observació i correcció adequats en l'estudi musical amb la trompeta.
- Usar de la manera més profitosa el cos i la ment en la pràctica interpretativa amb l'instrument.
- Interpretar música mitjançant la trompeta amb solvència tècnica, rigor interpretatiu, sensibilitat artística i creativitat.

Aquestes competències específiques estan vinculades a les següents competències transversals o genèriques (Tuning, 2003):

- Instrumentals: Capacitat d'anàlisi i síntesi, Capacitat d'organització i planificació, Resolució de problemes, Presa de decisions.
- Interpersonals: Compromís ètic, Capacitat de crítica i autocrítica.
- Sistèmiques: Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica, Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència), Aprenentatge autònom, Adaptació a noves situacions, Iniciativa i esperit emprenedor, Capacitat per a generar noves idees (creativitat)

Al seu torn, totes elles es vinculen principalment a les següents competències bàsiques: Aprendre a aprendre, Autonomia i iniciativa personal i Cultural i artística.

22.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
1. Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudir personal							X
2. Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						x	
3. Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							x
4. Tindre una visió global i completa de l'instrument.							x
5. Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les propies de l'instrument.							x
6. Posseir un idela de qualitat só, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	
7. Aplicar els coneiximents de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtindre els millors resultats en la interpretació.						X	
8. Mantindre una embocadura correcta que permeta la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les riqueses de l'instrument.	X	X				X	
9. Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.						X	X
10. Llegir a primera vista fluidament.					X		
11. Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en Do.	X	X	X	X			
12. Escales majors i menors en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
13. Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets del llavi.		X				X	
14. Efectes de so, frulatto, etc.		X	X	X			
15. Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo.		X	X	X			
16. Compendre, analitzant l'obra o informar-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
17. Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

1r. Trimestre

1a Sessió

- Escolta activa i visualització de diversos concerts, recitals o classes magistrals de reconeguts solistes de l'instrument (en DVD o Youtube). Posterior anàlisi crítica per a verificar els avantatges que reporta tindre uns correctes hàbits d'estudi. L'alumne ha d'entendre que els resultats positius són fruit d'un treball previ minuciós, constant i rigorós.
- Demostració: a través d'una sèrie d'exercicis tècnics bàsics (exercicis de so, escales, etc.), el professor demostrarà a l'alumne com s'aconsegueix millorar el rendiment del treball aplicant metòdicament unes mateixes pautes: observació i autocorrecció sistemàtica, clarividència en la cerca d'objectius, paciència i progressió en l'estudi. L'alumne repetirà els exercicis realitzats pel professor.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- El professor proposarà a l'alumne diversos fragments del repertori o estudis per a treballar a casa i l'alumne haurà de discriminar quins són els propòsits fonamentals de l'estudi en cada cas.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne. Inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic i treball d'estudis/obres. Durant les primeres sessions, aquest pla l'executarà l'alumne en classe amb la supervisió del professor i després a casa de manera rutinària. Aquest pla haurà de ser flexible per a adaptar-se als diferents fases i situacions per les quals passa un alumne al llarg del curs (setmanes normals, d'exàmens, vacances...)
- Professor i alumne acordaran unes pautes a seguir davant qualsevol nou aprenentatge (d'una obra o un estudi del repertori programat): 1) anàlisi musical prèvia adaptat al nivell, 2) diagnòstic dels principals problemes tècnics que es plantegen, 3) requisits interpretatius, 4) solucions adoptades que més tard supervisarà el professor.

4a Sessió

- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció i la seua aplicació didàctica. El professor practicarà els exercicis anteriors al costat de l'alumne, posant èmfasi en l'ús dels següents recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, altres accessoris suplementaris, etc.
- L'alumne interpretarà exercicis i fragments musicals, prèviament acordats, insistint en dos factors fonamentals: la relaxació corporal com a punt de partida indispensable per a la pràctica instrumental i la concentració com a condició necessària per a una bona interpretació.

- S'aplicarà a aquesta seqüència didàctica a altres situacions dins o fora de l'entorn acadèmic: un concert d'una agrupació musical en la qual participe l'alumne, un recital com a solista, etc.

5a Sessió

- Activitat de record. Es programarà, si pot ser, per al retorn de les vacances de Nadal. Serà útil per a assentar els aspectes apresos i recuperar a l'alumne després d'un període sense classes. L'alumne demostrarà el seu grau de compromís i responsabilitat en el pla de treball acordat.

6a Sessió

- Activitats de consolidació del treball realitzat.
- Insistirem en l'aplicació d'aquesta seqüència didàctica a en diferents contextos musicals que puguem produir-se en l'evolució de l'itinerari formatiu de l'alumne.

7a Sessió

- Activitats de síntesis-resum.

8a Sessió

- Activitats de síntesis-resum.

9a Sessió

- Activitats de síntesis-resum.

10a Sessió

- Activitat de record i d'avaluació. A més de servir per a repassar els continguts ja exposats que aquesta activitat ens serà útil per a traure conclusions i valorar/reformular el procés d'ensenyament-aprenentatge realitzat. Això no serà obstacle perquè puguem realitzar una avaluació inicial al principi i una formativa al llarg de tot el procés.

Aquestes 10 sessions es concentraran en 9 per al segon trimestre i 8 per al tercer. S'afermaran així prou els hàbits d'estudi de l'alumne.

- Les Arpèges de trompettiste
 - Pàg. 25 a 28
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 1 a 26
- Lirical Studies (G.Concone)
 - Estudis 16 a 18
- Transpose-Schule (L.Liesering)
 - 11 a 16
- Arban
 - Pàg. 28 a 31, 42, 59 a 67, 76 a 79, 91, 94, 99, 100, 104 (36), 108 (48), 111, 112 (60 a 62), 125, 137, 142, 147, 155 a 158, 175

2n. Trimestre

1a Sessió

- Recordar a l'alumne la necessitat d'una aplicació correcta a l'estudi i a la pràctica instrumental de la respiració completa.
- Mantindre una bona posició corporal, necessària per a poder posar en correcte funcionament la pràctica de la respiració completa.
- Observar-se en un espill la correcta posició corporal.
- Exemple del professor de l'anteriorment explicat tocant una nota llarga explicant-li que una bona respiració aporta recursos beneficiosos.

2a Sessió

- Insistir en la naturalitat entre la fase d'inspiració i espiració en la pràctica instrumental per a evitar problemes de bloqueig.
- Pràctica d'exercicis d'inspiració i espiració de Claude Gordon.
- Ensenyar a l'alumne a utilitzar una respiració concorde al que es vaja a executar.

3a Sessió

- Explicar-li mitjançant un exemple la xicoteta diferència que hi ha en la respiració per a tocar una nota aguda, mitjana o greu.
- Explicar a l'alumne i demostrar-li que de la bona combinació de l'aire amb la llengua i l'embocadura depén la qualitat del so i d'ací la seua importància.

4a Sessió

- Conscienciar a l'alumne de la bona col·locació de l'embocadura i la relaxació de la gola per a una respiració beneficiosa.
- Treball d'exercicis d'emissions, sincronitzant bé aire, llengua i embocadura.
- Exercici de respiració en el qual l'alumne en tirar l'aire es buida al màxim per a notar el suport en els músculs abdominals i en el diafragma.

5a Sessió

- Exercicis de notes llargues augmentant la intensitat, de pp a ff. I viceversa.
- Exercicis de glissandos de greu a agut mantenint la qualitat del so mitjançant l'empenyiment vertical de l'aire.

6a Sessió

- Exercicis similars, que l'alumne crearà amb la mateixa finalitat.
- Conscienciar-li a estar pendent sempre en el seu estudi del treballat diari.
- Practicar exercicis de relaxació mitjançant la respiració previs a les tres audicions programades per al curs.

7a Sessió

- Pràctica del treballat i aplicació a la interpretació d'un temps d'una sonata o concert.

8a Sessió

- Activitat de síntesi-resum.

9a Sessió

- Activitat de síntesi-resum.

Les Arpèges de trompette

- Pàg. 28 a 31
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 27 a 45
- Lirical Studies (G. Concone)
 - Estudis 19 a 21
- Transpose-Schule (L. Liesering)
 - 17 a 26
- Arban
 - Pàg. 32 a 36, 43, 69 a 75, 80 a 83, 91, 96 a 98 (14 a 23), 100, 101 (27 a 29), 104 (37, 38), 108 (49, 50).

3r. Trimestre

1a Sessió

- Recordar a l'alumne la necessitat de l'estudi correcte, de la pràctica de la relaxació corporal i de la respiració completa com a fonaments de la tècnica instrumental.
- Exemples del professor sobre els efectes en la qualitat sonora de la relaxació corporal i de la respiració completa.
- Proposta d'exercicis per a la millora del so

2a Sessió

- Pràctica d'exercicis d'inspiració i espiració de Claude Gordon.
- Treball del so en mf.
- Ensenyar a l'alumne a utilitzar una respiració concorde al que es vaja a executar.

3a Sessió

- Explicar a l'alumne i demostrar-li que de la bona combinació de l'aire amb la llengua i l'embocadura depén la qualitat del so.
- Treball del so en ff.

4a Sessió

- Conscienciar a l'alumne de la bona col·locació de l'embocadura i la relaxació de la gola per a una respiració beneficiosa i una bona emissió del so. Observació sistemàtica i autocorrecció de tensions facials o d'un altre tipus.
- Treball del so en P.
- Treball d'exercicis d'emissions, sincronitzant bé aire, llengua i embocadura.

5a Sessió

- Exercicis de notes llargues augmentant la intensitat, de pp a ff. I viceversa.
- Exercicis de glissandos de greu a agut mantenint la qualitat del so mitjançant l'empenyiment vertical de l'aire.

6a Sessió

- Exercicis d'interval·ls per a igualar el so en els diferents registres. Exercici d'octaves amb gran quantitat de so, controlar la igualtat del so i l'afinació i anar pujant fins on l'alumne arribe amb la finalitat d'ampliar el registre sobretot agut.
- Exercicis de notes llargues amb dinàmiques de pp a ff. I viceversa.

7a Sessió

- Exercicis de flexibilitat.
- Exercicis d'escalles lentes per a igualar el so en tot el registre, al mateix temps que treballem l'afinació.
- Pràctica del treballat i aplicació a la interpretació d'un temps d'una sonata o concert.

8a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició.
- Exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica: treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

9a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Les Arpèges de trompettiste
 - Pàg. 32 a 34
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 46 a 65
- Lirical Studies (G.Concone)
 - Estudis 22 a 24
- Arban
 - Pàg. 112 a 113, 126, 138, 143, 147, 159 a 161, 176

Repasar i completar els estudis del trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

22.3 Seguiment de l'alumnat. Recull d'informació per a avaluar

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

22.4 Bibliografia

O	OBRA	EDITORIAL
J. Stamp	Warm up	Edtions BIM
Guy Aptel	Les Arpèges de trompettiste	Gérard Billaudot
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Tico edicions
G. Concone	Lyrical Studies	The Brass Press

22.5 Obres

O	OBRA	EDITORIAL
Ferrer Ferran	Eolo el rey	Rivera
A. Corelli	Sonata en F	G. Billaudot
F. Veracini	Sonata en F	G. Billaudot
Th. Hoch	Der Liebestraum	Molenaar
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

23. CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS

AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	1º ESTUDI
		2º ESTUDI
		3º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
F Veracini	Sonata en F	G. Billaudot

23.1 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

23.2 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

24.SEGON CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

24.1 Competències específiques

Competències comunes: desenvoluparíem les competències enquadrades en hàbits. Abordaríem així –des d'una autonomia del discent cada vegada major- la capacitat de motivació, organització i treball de l'alumne, el calfament i el pla de treball rutinari sobre tècnica bàsica, la lecto-escriptura, anàlisi musical, expressió musical i orientació.

Competències pròpies. Perseguirien fonamentalment l'aplicació de les anteriors competències comunes adquirides i desenvolupades com a hàbits en la pràctica instrumental:

- Formar-se un criteri interpretatiu propi a partir de l'anàlisi i la reflexió musical i plasmar-ho en la pràctica musical amb la trompeta.
- Aplicar els mitjans d'observació i correcció adequats en l'estudi musical amb la trompeta.
- Usar de la manera més profitosa el cos i la ment en la pràctica interpretativa amb l'instrument.
- Interpretar música mitjançant la trompeta amb solvència tècnica, rigor interpretatiu, sensibilitat artística i creativitat.

Aquestes competències específiques estan vinculades a les següents competències transversals o genèriques (Tuning, 2003):

- Instrumentals: Capacitat d'anàlisi i síntesi, Capacitat d'organització i planificació, Resolució de problemes, Presa de decisions.
- Interpersonals: Compromís ètic, Capacitat de crítica i autocrítica.
- Sistèmiques: Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica, Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència), Aprenentatge autònom, Adaptació a noves situacions, Iniciativa i esperit emprenedor, Capacitat per a generar noves idees (creativitat)

Al seu torn, totes elles es vinculen principalment a les següents competències bàsiques: Aprendre a aprendre, Autonomia i iniciativa personal i Cultural i artística.

24.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.							X
Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X
Tindre una visió global i completa de l'instrument.							X
Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les del propi instrument.							X

Posseir un ideal de qualitat de so, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	
Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtenir els millors resultats en la interpretació.						X	
Mantindre una embocadura correcta que permeti la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les possibilitats de l'instrument.	X	X				X	
Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.				X			X
Llegir a primera vista fluidament.						X	X
Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en DO					X		
Escales Majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
13. Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets de llavi.	X	X	X	X			
Efectes de so, frulatto etc...		X				X	
Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo	X	X	X				
Comprendre, analitzant l'obra o informant-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

24.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

1a Sessió

- Mitjançant internet mostrarem a l'alumne l'escriptura en la partitura dels signes que representen cada articulació: el punt (·) representa el staccato, l'accent (>) al marcato, l'accent (^) al tenuto i la ratlla (-) al sostenuto o picat-lligat o subratllat.
- Breu explicació del professor del significat dels diferents tipus d'articulació i la manera de realitzar-los.

2a Sessió

- Exemple del professor d'un fragment o exercici interpretat en diferents tipus d'articulació.
- Mateix exercici realitzat per l'alumne a fi de demostrar l'apré.

3a Sessió

- Explicar a l'alumne que de l'ús de la llengua depén la neteja del so i que és per tant decisiva en l'execució de qualsevol articulació incloent el lligat.

- Realitzar exercicis per a desenvolupar una columna de l'aire equilibrada que és també fonamental, ja que ajuda a mantindre la igualtat sonora i per consegüent facilita la tasca.
- Desenvolupar mitjançant exercicis específics l'estabilitat de l'embocadura ja que és molt important per a l'equilibri sonor en tot el registre i també per a l'articulació

4a Sessió

- Exemples per a explicar la sincronització d'aquests tres elements fonamentals.
- Exercici de notes repetides en picat, en picat-lligat, en lligat, en tenuto, en marcato i en staccato. (Fins a semicorxeres, negra = 90)

5a Sessió

- Conscienciar a l'alumne al fet que preste màxima atenció a la sincronització de la vara amb la llengua per al bon resultat sonor de la pràctica instrumental.
- Exercicis progressius proposats pel professor destinats a la sincronització de vara i llengua, es realitzarà mirant-se a l'espill per al correcte ús de la vara.

6a Sessió

- Treball continuat d'escala a partir de semicorxeres (Arban, Clarke).
- L'alumne podrà crear els seus exercicis destinats al treball d'articulacions i combinacions d'elles.

7a Sessió

- Aprofundir en el treball del lligat com una de les articulacions més dificultoses en la trompeta amb el llibre Lirical Studies (G.Concone).

8a Sessió

- Treballar les diferents articulacions i les seues diferents combinacions mitjançant els estudis del llibre Transpose-Schule (L.Liesering) i Lirical Studies (G.Concone).

9a Sessió

- Activitat de consolidació síntesi-resum de les dues anteriors.

10a Sessió

- Activitat de síntesi-resum de les anteriors.
- Posar en pràctica el treballat de l'articulació en totes les obres que es vagin a treballar en el curs, habituant a l'alumne al fet que siga el més correcte possible a l'hora d'executar amb eficàcia qualsevol partitura que continga indicacions de diferents articulacions.
- Les Arpèges de trompettista
 - Pàg. 34 a 36
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 66 a 86
- Lirical Studies (G.Concone)

- Estudis 25 a 27
- Transpose-Schule (L.Liesering)
 - Eb 1 A 12
- Arban
 - Pàg. 44, 52, 53 (55 A 60), 84 i 85, 92, 102, 105, 106, 109 (51, 52), 110, 113 i 114, 127, 139, 140, 144, 148, 162, 163, 177, 183

2n. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repentinació a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra: destacar l'estructura de dos moviments contrastants, un Molto moderato molt expressiu cantàbile i un altre Allegro en forma de scherzo.
- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a dissecionar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra, intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.
- Exercicis per a la millora de la respiració completa.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres. Aquestes activitats ja estan contemplades sobre hàbits d'estudi i autonomia ("Aprenent a aprendre").
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasi en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:
 - Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.

- Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
- Intervals ascendents i descendents picats i lligats: especialment de 5a i 6a.
- Exercicis d'escala majors/menors i cromàtiques: insistir en les tonalitats de l'obra elegida.
- Arpegis de les mateixes tonalitats.
- Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat, insistint amb l'emissió de les notes.
- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
- Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
- Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.

5a Sessió

- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
- Interpretació de l'obra per moviments separats.
- Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.
- Estudi del transport a partir de motius temàtics de l'obra.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.

- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Les Arpèges de trompette
 - Pàg. 36 a 39
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 87 A 117
- Lirical Studies (G.Concone)
 - Estudis 28 i 29
- Transpose-Schule (L.Liesering)
 - Eb 13 A 24
- Arban
 - Pàg. 45, 53, 54 (61 a 64), 56, 86, 93, 103, 106, 107, 109 (53, 54), 111, 115, 128.

3r. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repeticició a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra: destacar l'estructura de dos moviments contrastants, un Molto moderato molt expressiu cantabile i un altre Allegro en forma de scherzo.
- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a dissecar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra, intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.

- Exercicis per a la millora de la respiració completa.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres. Aquestes activitats ja estan contemplades sobre hàbits d'estudi i autonomia ("Aprenent a aprendre").
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasi en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:
 - Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.
 - Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
 - Intervals ascendents i descendents picats i lligats: especialment de 5a i 6a.
 - Exercicis d'escala majors/menors i cromàtiques: insistir en les tonalitats de l'obra elegida.
 - Arpegis de les mateixes tonalitats.
 - Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat, insistint amb l'emissió de les notes.
- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
- Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
- Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.

5a Sessió

- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
- Interpretació de l'obra per moviments separats.
- Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.

- Estudi del transport a partir de motius temàtics de l'obra.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.
- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Les Arpèges de trompettiste
 - Pàg. 39 a 40
- Arban
 - Pàg. 140, 141, 145, 149, 164, 165, 178, 184

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

24.4 Seguiment de l'alumnat. Recull d'informació per a avaluar

0	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Tècnica		15%

2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

24.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que perseguisca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

24.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

24.7 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.Stamp	Warm up	Edtions BIM
Guy Aptel	Les Arpèges de trompettiste	Gérard Billaudot
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Tico música

24.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
E. Balay	Pieza de Concurso	A. Leduc
A. Corelli	Sonata VIII	G. Billaudot
Arutunian	Aria et Scherzo	A. Leduc
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
Th. Hoch	Der Liebestraum	Molenaar
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	4º ESTUDI
		5º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer

26. TERCER CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

26.1 Competències específiques

Competències comunes: desenvoluparíem les competències enquadrades en hàbits. Abordaríem així –des d'una autonomia del discent cada vegada major- la capacitat de motivació, organització i treball de l'alumne, el calfament i el pla de treball rutinari sobre tècnica bàsica, la lecto-escriptura, anàlisi musical, expressió musical i orientació.

Competències pròpies. Perseguirien fonamentalment l'aplicació de les anteriors competències comunes adquirides i desenvolupades com a hàbits en la pràctica instrumental:

- Formar-se un criteri interpretatiu propi a partir de l'anàlisi i la reflexió musical i plasmar-ho en la pràctica musical amb la trompeta.
- Aplicar els mitjans d'observació i correcció adequats en l'estudi musical amb la trompeta.
- Usar de la manera més profitosa el cos i la ment en la pràctica interpretativa amb l'instrument.
- Interpretar música mitjançant la trompeta amb solvència tècnica, rigor interpretatiu, sensibilitat artística i creativitat.

Aquestes competències específiques estan vinculades a les següents competències transversals o genèriques (Tuning, 2003):

- Instrumentals: Capacitat d'anàlisi i síntesi, Capacitat d'organització i planificació, Resolució de problemes, Presa de decisions.
- Interpersonals: Compromís ètic, Capacitat de crítica i autocrítica.
- Sistèmiques: Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica, Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència), Aprenentatge autònom, Adaptació a noves situacions, Iniciativa i esperit emprenedor, Capacitat per a generar noves idees (creativitat)

Al seu torn, totes elles es vinculen principalment a les següents competències bàsiques: Aprendre a aprendre, Autonomia i iniciativa personal i Cultural i artística.

Comprensió lectora i interpretació de totes les indicacions de la partitura referides a la agògica i dinàmica, en el seu nivell. Atenent també a la posició corporal dintre de l'aula i a les audicions.

7. Aprenentatge significatiu

Progrés en les competències específiques i aplicació a les partitures (exercicis i cançons) a treballar. Treball fora de l'aula dirigit a la consecució de les diferents competències específiques i generals, valorant la importància de l'aprenentatge autònom.

26.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.							X
Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X
Tindre una visió global i completa de l'instrument.							X
Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les del propi instrument.							X
Posseir un ideal de qualitat de so, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	

Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtenir els millors resultats en la interpretació.						X	
Mantindre una embocadura correcta que permeti la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les possibilitats de l'instrument.	X	X				X	
Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es pugui presentar en qualsevol moment.				X			X
Llegir a primera vista fluidament.						X	X
Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en DO					X		
Escales Majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets de llavi.	X	X	X	X			
Efectes de so, frulatto etc...		X				X	
Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo	X	X	X				
Comprendre, analitzant l'obra o informant-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

26.3 Distribució temporal

1r. Trimestre

1a Sessió

- Breu explicació del professor del significat de l'articulació de doble i triple picat.
- Explicar a l'alumne la importància de saber fer el doble i triple picat com a recurs tècnic-artístic per a determinats moments d'agilitat.
- Explicar a l'alumne les síl·labes que s'utilitzen per a realitzar el doble i el triple picat: **tu i ku**.
- Fer-li entendre que la finalitat d'aquest recurs és que pugui arribar a escoltar-se igual la **tu** que la **ku**.

2a Sessió

- Pronunciació cantant per part de l'alumne de totes dues síl·labes, primer **tu-tu-ku-tu** i després **tu-ku-tu**.
- Treball de tresillos de corxera, amb el Do4 en doble (negra=100) i anar pujant i baixant.
- Mateix exercici anterior però amb triple. Anar augmentant la velocitat del metrònom, començant per negra=100, simultàniament a l'exercici anterior.

3a Sessió

- Treball de notes repetides alternant triple i simple.
- Mateix exercici però amb semicorxeres amb negra=80 en doble i en simple.

4a i 5a Sessió

- Activitats de consolidació de l'aprenentatge del triple picat (estudi dels exercicis del mètode de Arban)

6a Sessió

- Mateixos exercicis anteriors però amb l'ús del doble.
- Treball de notes repetides però alternant doble i simple.

7a Sessió

- Explicar a l'alumne que amb el coneixement del doble i el triple picat podrà tindre un recurs interpretatiu que li assegurarà major agilitat en uns certs moments.
- Conscienciar a l'alumne que aquest recurs tècnic-interpretatiu s'utilitzarà quan en uns certs passatges ràpids el picat simple no siga prou àgil.
- Afegir a l'anterior activitat que depenent de les característiques de cada intèrpret i de l'agilitat en el picat simple, cadascun l'aplicarà a les seues condicions.
- Treball de notes repetides però alternant doble i simple.

8a i 9a Sessió

- Activitats de consolidació de l'aprenentatge de doble picat (estudi dels exercicis del mètode de Arban)

10a Sessió

- Activitat de resum-síntesi.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Exercicis 1 a 7
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 118 a 132
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 1,2
- Lirical Studies (G.Concone)
 - Estudis 30 i 31
- Transpose-Schule (L.Liesering)
 - F 1 a 12
- Arban
 - Pàg. 54, 55 (65, 67), 56, 114 a 116, 120, 127, 146, 150, 166 i 167, 178, 179, 185

2n. Trimestre

1a Sessió

- Breu explicació del professor del significat de les notes d'adorn i la manera de realitzar-los.
- Ensenyar a l'alumne els diferents tipus de notes d'adorn que existeixen.
- Mitjançant una pissarra s'ensenyarà a l'alumne l'escriptura en la partitura dels signes que representen a cada nota d'adorn i se li explicarà posteriorment.

2a Sessió

- Treball d'exercicis relacionats amb la preparació a les notes d'adorn proposats pel professor destinats a la correcta sincronització de la vara amb el so per a aconseguir la major neteja possible.
- Realitzar aquests exercicis tècnics de memòria podent-se observar en l'espill.

3a Sessió

- Explicar a l'alumne que, en la apoiatura la nota falsa ocupa la meitat del valor de la nota real i que en ritme ternari, sol ocupar 2/3 parts de la nota real.
- Al seu torn explicar-li que en la interpretació de la apoiatura es fa un xicotet accent en la nota falsa que reposa en la nota real.
- Practicar exercicis destinats a la apoiatura i la doble apoiatura del mètode Arban i Dubois.

4a Sessió

- Ensenyar-li les diverses maneres d'interpretar el grupeto segons la seua escriptura: per exemple no es mesura igual quan aquesta entre una negra en punt i una corxera o quan es troba entre negra i negra.
- Explicar-li la importància de la naturalitat i la flexibilitat en l'execució del grupeto.
- Treballar els exercicis preparatoris per al grupeto del mètode de Arban i Dubois amb especial atenció a la neteja i l'afinació i igualtat d'articulació.

5a a 7a Sessió

- Iniciar el treball progressiu de preparació del trinat amb els exercicis proposats en el Mètode Arban i Dubois.

8a Sessió

- Conscienciar a l'alumne que les notes d'adorn són recursos interpretatius que afavoreixen la musicalitat i per tant han de ser interpretats dins del context.
- Treballar els estudis d'estil del mètode de Arban orientats a la pràctica de les notes d'adorn.

9a Sessió

- Activitat de síntesi-resumeixen: interpretació d'un estudi específic del mètode de Arban i Dubois.
- Ensenyar-li a l'alumne al fet que adquirisca criteri propi en la interpretació.
- Saber aplicar correctament les notes d'adorn a qualsevol partitura.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Exercicis 15 a 20
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 118 a 132 amb articulacions i doble
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 3,4
- Lirical Studies (G.Concone)
 - Estudis 31 i 32
- Transpose-Schule (L.Liesering)
 - F 13 a 24
- Arban

- Pàg. 54, 55 (66, 68), 56, 117 a 119, 121, 128, 148, 151, 168 i 169, 180, 186

3r. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repentinació a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra: destacar l'estructura de dos moviments contrastants, un Molto moderato molt expressiu cantàbile i un altre Allegro en forma de scherzo.
- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a dissecionar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra, intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.
- Exercicis per a la millora de la respiració completa.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres. Aquestes activitats ja estan contemplades sobre hàbits d'estudi i autonomia ("Aprenent a aprendre").
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasi en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:
 - Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.
 - Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
 - Intervals ascendents i descendents picats i lligats: especialment de 5a i 6a.
 - Exercicis d'escales majors/menors i cromàtiques: insistir en les tonalitats de l'obra elegida.
 - Arpegis de les mateixes tonalitats.
 - Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat, insistint amb l'emissió de les notes.

- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
- Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
- Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.

5a Sessió

- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
- Interpretació de l'obra per moviments separats.
- Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.
- Estudi del transport a partir de motius temàtics de l'obra.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.
- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg.25 i 26

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

26.4 SEGUIMENT DE L'ALUMNAT. RECULL D'INFORMACIÓ PER A AVALUAR

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

26.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

26.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

26.7 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Stamp	Warm up	Edtions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A. Leduc

26.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
S. Brotons	Divertimento	Internacional
A. Corelli	Sonata VIII	G. Billaudot
Arutunian	Aria et Scherzo	A. Leduc
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
M. Bitch	Fantasieta	Ed. Leduc
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS

AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	4º ESTUDI

		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen

28. QUART CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

28.1 Competències específiques:

Competències comunes: lecto-escriptura (lectura tècnica), anàlisi musical, expressió musical.

Competències pròpies:

- Executar correctament les notes d'adorn amb el trompeta des del punt de vista tècnic.
- Saber interpretar les notes d'adorn d'acord amb les característiques estilístiques de l'obra i al seu context històric-estètic.

Competència específica: ser capaç de realitzar de manera tècnicament correcta les notes d'adorn i aplicar-les adequadament en la interpretació musical.

Aquestes competències específiques estan vinculades a les següents competències genèriques (Tuning, 2003): Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica i Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència). Al seu torn, totes elles es vinculen principalment a les següents competències bàsiques: Aprendre a aprendre i Cultural i artística.

28.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7

Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.							X
Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X
Tindre una visió global i completa de l'instrument.							X
Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les del propi instrument.							X
Posseir un ideal de qualitat de so, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	
Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtindre els millors resultats en la interpretació.						X	
Mantindre una embocadura correcta que permeta la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les possibilitats de l'instrument.	X	X				X	
Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.				X			X
Llegir a primera vista fluidament.						X	X
Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en DO					X		
Escales Majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets de llavi.	X	X	X	X			
Efectes de so, frulatto etc...		X				X	
Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo	X	X	X				
Comprendre, analitzant l'obra o informant-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

28.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

1a Sessió

- Exercicis destinats a la apoiatura i la doble apoiatura del mètode Arban (continuació del curs anterior).

2a Sessió

- Exercicis per al grupeto del mètode de Arban (continuació del curs anterior).

3a-4a-5a Sesió

- Consolidació del treball de preparació del trinat a través dels exercicis del Mètode d'Arban

6a Sesió

- Treballar els estudis d'estil Vol. I de Dubois i els del mètode d'Arban orientats a la pràctica de les notes d'adorn.

7a Sesió

- Activitat de consolidació del treball realitzat.

8a Sesió

- Activitat de consolidació del treball realitzat.

9a-10a Sesió

- Activitat de síntesi-resum: interpretació d'un estudi específic de Dubois.
- Ensenyar-li a l'alumne al fet que adquireixi criteri propi en la interpretació.
- Saber aplicar correctament l'estudi dels adornaments a qualsevol partitura.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Exercicis 8, 9, 11, 12 i 13.
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 133 a 150
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 5,6
- Transpose-Schule V.II (L.Liesering)
 - (A 1 a 8)
- Arban
 - Pàg. 118, 121, 127, 128, 129, 149 i 150, 170 a 172, 181 i 182.

2n. Trimestre

- Explicar a l'alumne el significat de vibrato i la seua finalitat en la música.
- Ensenyar a l'alumne on és més lògic utilitzar el vibrato i per què.
- Habituar a l'alumne al fet que decidisca autònomament quan utilitzar el vibrato.
- Explicar a l'alumne la lògica importància del diafragma i el suport de l'aire en la pràctica del vibrato.
- Explicació del professor que és molt important centrar bé les notes perquè a partir d'això es podrà posar en pràctica el vibrato, si no és impossible.
- Pràctica de les frases cantades amb la veu com a expressió musical prèvia al vibrato.
- Exemple del professor o audició de música gravada d'alguna peça o passatge en la qual es puga detectar l'ús del recurs del vibrato en la interpretació.

- Explicar a l'alumne que el vibrato es vaig poder posar en pràctica amb l'ajuda de la mandíbula inferior o amb l'aire amb l'ajuda del diafragma.
- Pràctica del vibrato mitjançant l'oscil·lació de l'aire, a través del moviment de llavi i amb la vara.
 - Exercici de redones en una tessitura còmoda amb oscil·lacions de la nota tant de llavi com de la pressió de l'aire de manera lenta i sempre sense perdre la qualitat del so.
 - Aplicar l'anterior a estudis de fragments melòdics, ben proposats pel professor o bé deixant passe a la creativitat de l'alumne.
- Progressivament l'alumne anirà fent ús d'aquest recurs interpretatiu seguint les pautes del professor i augmentant l'autonomia en la seua aplicació.
- Utilitzar el vibrato i aplicar-ho a les necessitats de musicalitat i fraseig. Aplicar-ho en els estudis del llibre Dubois i als estudis de vocalitzacions de *Bordogni.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Exercicis 14,20 i 21.
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 151 A 170
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi7,8
- Transpose-Schule V. II (L.Liesering)
 - (D 1 i 2)
- Arban
 - Pàg. 119, 122, 130, 151, 173 i 174, 183 i 184.

3r. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repentinació a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra: destacar l'estructura de dos moviments contrastants, un Molto moderato molt expressiu cantàbile i un altre Allegro en forma de scherzo.
- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a dissecionar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.

- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra, intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.
- Exercicis per a la millora de la respiració completa.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres. Aquestes activitats ja estan contemplades sobre hàbits d'estudi i autonomia ("Aprenent a aprendre").
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasis en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:
 - Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.
 - Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
 - Intervals ascendents i descendents picats i lligats: especialment de 5a i 6a.
 - Exercicis d'escales majors/menors i cromàtiques: insistir en les tonalitats de l'obra elegida.
 - Arpegis de les mateixes tonalitats.
 - Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat, insistint amb l'emissió de les notes.
- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
- Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
- Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.

5a Sessió

- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
- Interpretació de l'obra per moviments separats.
- Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.
- Estudi del transport a partir de motius temàtics de l'obra.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.
- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 27 i 28

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

28.4 Seguiment de l'alumnat. Recull d'informació per a avaluar

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Tècnica		15%

2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

28.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que perseguisca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

28.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

28.7 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Stamp	Warm up	Editions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A. Leduc

28.8Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
S. Brotons	Divertimento	Internacional
A.Corelli	Sonata VIII	G. Billaudot
Arutunian	Aria et Scherzo	A. Leduc
Thorvald Hansen	Sonata	W. Hansen
M.Bitch	Fantasieta	Ed. Leduc
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer
E. Bozza	Badinage	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS		
AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	4º ESTUDI
		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
E. Balay	Andante et Allegro	Evette & Schaeffer

30.CINQUÉ CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

30.1 Competències Específiques

Competències comunes: desenvolupament de les competències enquadrades en hàbits:

- Lecto-escriptura: directrius per a la improvisació.
- Anàlisi musical
- Expressió musical: improvisació i creativitat

- Pràctiques de grup (hàbits de conducta, criteris bàsics del treball tècnic-interpretatiu col·lectiu, la individualitat dins de la col·lectivitat i connexió amb l'assignatura d'instrument)

Competències pròpies:

- Crear i interpretar amb el trompeta dissenys melòdics a partir d'un motiu musical dau.
- Improvisar ritmes diversos amb el trompeta a partir d'un fragment musical amb un esquema rítmic determinat.
- Improvisar a partir d'enllaços de concordes sobre graus fonamentals.
- Crear cadències musicals generades a partir d'un motiu donat.
- Desenvolupar la tècnica instrumental que comporta la pràctica en grup: precisió en els atacs, ajust rítmic, equilibri sonor i afinació)
- Saber tocar en grup atesos els criteris interpretatius proposats pel director o consensuats entre els membres del conjunt.

Les competències específiques que hem citat es vinculen amb les següents competències transversals (Tuning, 2003): Resolució de problemes, Capacitat per a aplicar el coneixement en la pràctica, Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència), Aprenentatge autònom, Motivació per la qualitat i Capacitat per a generar noves idees (creativitat). A més es vincularien amb les competències bàsiques Cultural i Artística, Autonomia i iniciativa personal i Aprendre a aprendre.

30.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.							X
Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X
Tindre una visió global i completa de l'instrument.							X
Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les del propi instrument.							X
Posseir un ideal de qualitat de so, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	
Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtenir els millors resultats en la interpretació.						X	
Mantindre una embocadura correcta que permeti la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les possibilitats de l'instrument.	X	X				X	

Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.				X			X
Llegir a primera vista fluidament.						X	X
Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en DO					X		
Escales Majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets de llavi.	X	X	X	X			
Efectes de so, frulatto etc...		X				X	
Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo	X	X	X				
Comprendre, analitzant l'obra o informant-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

1r. Trimestre

1a Sessió

- Explicació a l'alumne sobre el valor de la creativitat en l'aprenentatge i la gran aportació de la improvisació al llarg de la història de la música.
- Explicar a l'alumne que la improvisació, principalment en el jazz, és una forma d'interpretació creativa i musicalment enriquidora.

2a Sessió

- Resum o treball de l'alumne sobre la improvisació en la música.
- Explicació sobre la improvisació en èpoques anteriors: renaixement, barroc, classicisme i romanticisme.

3a Sessió

- Utilització dels principis de la augmentació i disminució de la melodia com a procediments útils per a realitzar improvisacions melòdiques. Pautes progressives per al seu aprenentatge.
- Pràctiques d'improvisació mitjançant la disminució melòdica sobre un motiu de blanques.

4a Sessió

- Exercici anterior al revés: a partir d'un motiu desenvolupat amb semicorxeres, aplicar el principi de la augmentació i reduir-lo a blanques o negres.

5a Sessió

- Pràctiques d'improvisació rítmica: demostrar a l'alumne com es pot interpretar un mateix motiu temàtic utilitzant ritmes diversos.
- Executar fragments musicals iguals amb diferents ritmes: vals, marxa, tango, etc.

6a Sessió

- Treballar la improvisació melòdica i rítmica alhora sobre fragments exposats pel professor o bé sobre estudis adequats al nivell.

7a Sessió

- Pràctiques d'improvisació harmònica: desenvolupar motius a partir de les següents seqüències de concordes: I-II-V-I o I-IV-V-VI-II-I.

8a Sessió

- En un cercle entre els diferents alumnes, cadascun tocarà un passatge de 2 o 4 compassos i el següent l'executarà improvisant canvis.
- Interpretació d'un fragment improvisat en una audició amb la finalitat d'habituar-se a improvisar davant de gent. El professor tocarà un tema curt i els alumnes improvisaran sobre aqueix tema.
- Activitat de síntesi -resum de tot el treballat fins a aqueix moment.

9a Sessió

- Habituar a l'alumne a aplicar la creativitat en qualsevol activitat interpretativa o musical.
- Ensenyar a l'alumne, amb diversos exemples, que es poden inventar exercicis per a treballar la tècnica bàsica de la trompeta.

10a Sessió

- Seguint les pautes marcades en classe, l'alumne crearà els seus propis exercicis de calfament, articulació, flexibilitat, etc... per a evitar així la rutina i la desmotivació i augmentar la creativitat.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 29 a 31
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 171 A 177
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 9
- 25 estudios característicos (A. Chavanne)
 - Estudi 1, 2 i 3
- Transpose-Schule V.II (L.Liesering)
 - (1 a 3)
- Arban.
 - Estudis característic; 2, 5, 8.
 - Fantasias y variaciones; 1, 3 i 4 (elegir 1).
- The Blues Vol.03 – Hal Leonard
 - C-Jam Blues

- Blues In The Closet

- **2n. Trimestre**

1a Sessió

- Adjudicar els papers entre els 4 alumnes i explicar els diferents rols dins del grup (donar entrades, tallar, etc.). Intercanviar ocasionalment els papers perquè tots aprenguen les diferents funcions.
- Establir un clima de col·laboració i respecte per part de tots que propicie l'intercanvi d'idees i de criteris interpretatius per a una major riquesa musical del conjunt.
- En la primera sessió s'interpretarà la peça sencera sense parar, com un exercici de primera vista.
- Dissecció analítica de l'obra: estructura, detecció de problemes tècnics rellevants, criteris interpretatius, diàleg de les veus, moments de protagonisme de cada veu...

2a Sessió

- Explicar als alumnes que treballarem en una de les dues agrupacions de cambra més característiques en la qual participa el trompeta com és el quartet de trombons (en aquest cas) i el quintet de metall.
- Explicar al grup la funció habitual de cadascuna de les 4 veus, sent la primera la veu principal, la 2a i 3a el complement rítmic-harmònic i la 4a destinada a l'acompanyament del baix. No obstant això, encara que aquesta sol ser la norma general no sempre es dona així i moltes vegades els rols s'intercanvien entre els diferents papers.
- En totes les sessions es realitzarà un xicotet calfament, com a bon hàbit de treball en grup, de notes llargues, flexibilitat, concordes, escales.
- En realitzar aquest calfament insistirem en la importància d'afinar bé i d'igualar equilibri sonor, emissions, etc...
- Afinar després del calfament, amb l'ajuda d'un afinador electrònic, però cada alumne ira dient com està finat respecte al primer que ja ha afinat bé respecte al professor.
- Explicar als alumnes que malgrat haver afinat abans cal seguir pendents de contínuament.
- Exercici de concordes a partir de l'execució d'una coral del llibre "Sleeper's wake Choral" de J. S. Bach i harmonitzades per G.E. Holmes per a 4 trompetes per a completar l'afinació.

3a Sessió

- Explicar i conscienciar als alumnes que és necessària l'aportació individual al grup perquè pugui haver-hi una interpretació de qualitat.
- Pràctiques sobre fragments musicals seleccionats de l'obra per a desenvolupar la interiorització del ritme.
- Exercicis per a la identificació dels motius melòdics protagonistes, insistint que han de ressaltar-se d'igual forma en les diferents veus.
- Treballar l'escolta activa entre els integrants del quartet per a estar permanentment atents a la música i interpretar-la amb fluïdesa i sense interrupcions.
- Treball per moviments resolent des del primer dia els aspectes tècnic-interpretatius més complicats que vagen apareixent sobretot d'encaix de conjunt.
- Aprofundir en l'equilibri sonor i en la conjunció rítmica del grup com a elements determinants en la qualitat de la interpretació en conjunt.

4a Sessió

- Unificar criteris d'interpretació sobre l'estil interpretatiu, el protagonisme a cada moment de les diferents veus, equilibri sonor i afinació, ductilitat i fluïdesa.
- Explicar als alumnes la importància visual en la interpretació de conjunt: estratègies per a donar entrades, tallar junts, tindre la mateixa altura del trompeta, etc.
- Treball tècnic-interpretatiu de l'obra per parts i després de dalt a baix.

5a Sessió

- Activitat de consolidació del treballat: treball tècnic-interpretatiu de l'obra per parts i després de dalt a baix.
- En la finalització de qualsevol passatge o moviment deixarem que els alumnes comenten el que pensen que està bé i el que no, actuant el professor com a moderador per a potenciar l'autonomia en el seu aprenentatge.

6a Sessió

- Activitat de síntesi-resumeixen de les activitats realitzades en sessions anteriors.
- Preparació de l'audició.
- Interpretació en l'audició final de curs la peça treballada sent capaces de transmetre el que s'ha treballat al llarg de les sessions.
- Realitzar una avaluació conjunta de l'experiència del treball realitzat i del resultat en l'audició.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 32 a 34
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 178 A 184
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 10
- 25 estudios característicos (A. Chavanne)
 - Estudis 4, 5 i 6.
- Transpose-Schule v.I (L.Liesering)
 - Fragments orquestrals pàg. 22, 23, 24, 25, 26, 40, 41,57,58.
- Arban.
 - Estudis característic; 10, 11,13 i 14.
 - Fantasias y variaciones; 7, 8 i 10 (elegir 1).
- Trumpet Symphony arranged for Four trumpets G.E. Holmes

3r. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repentinació a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra que forma part del repertori actual de la trompeta.

- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a disseccionar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra mitjançant intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.
- Exercicis per a la millora de la respiració diafragmàtica (inspiració-espiració comptant números, combinacions: inspirar en un temps i soltar en 8, 9, 10...) Practicar-ho en diferents postures. Treballar altres exercicis alternatius.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres.
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasis en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:
 - Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.
 - Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
 - Intervals ascendents i descendents picats i especialment lligats. Dedicar un treball especial als salts de 7a.
 - Exercicis d'escales en les tonalitats majors i menors.
 - Arpegis de les mateixes tonalitats.
- Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat sostenuto, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat.
- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
- Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
- Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.

5a Sessió

- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
- Interpretació de l'obra per fragments o moviments separats.
- Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.
- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 33 a 36

Repasar y completar els estudis dels trimestre anterior. El tercer trimestre s'aprofitarà per a aquelles qüestions tècniques i interpretatives que cal millorar, ampliant aquelles competències que cal millor des del segon trimestre

30.3 Seguiment de l'alumnat. Recull d'informació per a avaluar

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

30.4 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

30.5 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

30.6 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Stamp	Warm up	Editions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A. Leduc
H.L. Clarke	Characteristics studies	C. Fischer
Chavanne	25 studies charac.	Leduc

30.7 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J.N. Hummel	Concerto	Boosey & Hawkes
W. Brandt	Concertpiece nº2	International music Co.
Haroutunian	Concerto	Editions Bim
C. Höne	Slavische Fantasie	Bote & Bock
Honegger	Intrada	Salabert
E. Bozza	Rustiques	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS

AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	6º ESTUDI
		7º ESTUDI
		8º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146

		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
C. Höne	Slavishe Fantasie	Bote & Bock

32.SISÉ CURS D'ENSENYANCES PROFESSIONALS

32.1 Competències Específiques

Competències comunes: hàbits (lectoescriptura, anàlisi musical, tècniques de control de la por escènica i les emocions, comportament escènic), interpretar en grup i orientació.

Competències pròpies:

- Planificar i executar de manera progressiva i organitzada la feina de preparació d'una audició, recital o prova.
- Conèixer i interpretar adequadament el repertori orquestral del trompeta (adaptat a aquest nivell).
- Comprendre i aplicar a la pràctica instrumental les funcions del trompeta en aquesta orquestra.
- Saber tocar en secció.
- Adquirir “maduresa vocacional” per planificar-se adequadament el futur acadèmic-professional.
- Saber organitzar-se l'estudi i rendibilitzar el treball amb la finalitat d'assolir les fites proposades.

Aquestes competències específiques es vincularan amb les competències transversals següents (Tuning, 2003): Resolució de problemes, Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica, Capacitat d'aprenentatge (adquirir experiència) i Treball en equip. A més, es vincularan amb les competències bàsiques Aprendre a aprendre i Cultural i Artística.

32.2 Objectius específics i la seua relació amb les Competències Específiques

OBJECTIUS	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
Valorar la trompeta com una faceta important en la seua educació musical, com un mitjà per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.							X
Tindre el domini suficient dels aspectes tècnics que permeten una execució i interpretació correctes.						X	
Ser capaç d'interpretar correctament un repertori variat i extens amb criteri personal.							X

Tindre una visió global i completa de l'instrument.							X
Valorar i tindre interès sobretot tipus de manifestacions musicals i en especial les del propi instrument.							X
Posseir un ideal de qualitat de so, afinació, interpretació, etc... i anar a per això.						X	
Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració en tot moment, per a obtindre els millors resultats en la interpretació.						X	
Mantindre una embocadura correcta que permeta la flexibilitat i riquesa de registre, així com aprofitar totes les possibilitats de l'instrument.	X	X				X	
Saber aplicar els exercicis necessaris per a resoldre una dificultat tècnica concreta que es puga presentar en qualsevol moment.				X			X
Llegir a primera vista fluidament.						X	X
Saber transportar en tots els tons atenent a la trompeta en DO					X		
Escales Majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i amb articulacions. Intervals, arpegis i pedals.	X	X	X	X			
Flexibilitat en tot el registre, domini dels refilets de llavi.	X	X	X	X			
Efectes de so, frulatto etc...		X				X	
Control del triple i doble picat, atenent al registre i tempo	X	X	X				
Comprendre, analitzant l'obra o informant-se sobre l'autor, el repertori treballat.						X	X
Tindre un hàbit d'estudi satisfactori.							X

32.3 Distribució Temporal

1r. Trimestre

- Professor i alumne dialogaran sobre els plans de l'alumne de cara al futur i determinaran, en funció dels seus interessos, el treball que cal realitzar durant el curs en aquest sentit. L'orientació del professor-tutor serà decisiu en aquest sentit per a la presa de decisions, especialment sobre el repertori que cal triar (tres obres de diferent estil i una de memòria per a la prova d'accés al grau superior).
- L'alumne reflectirà al seu pla de treball habitual un pla específic de preparació, seqüenciant el temps a l'estudi analític previ de la partitura, als esforços dedicats al treball tècnic-interpretatiu individual, a la pràctica amb el pianista acompanyant (o amb un conjunt instrumental) i als exercicis dedicats a controlar la por escènica i millorar el comportament escènic. Es tracta de dosificar la feina, marcar els passos que cal seguir de manera progressiva i aconseguir la preparació adequada per al moment just.
- L'alumne, a més del treball personal específic, procedirà a l'estudi analític de la part de piano o de la resta de parts (guió musical). Analitzareu els moments més complicats d'ajust: entrades, passatges difícils, etc. Realitzarà, així mateix, una anàlisi històrico-estètic per fonamentar els criteris estilístics que després haurà de compartir amb el o els acompanyants. Es completarà l'anàlisi amb un estudi de la forma i de les parts

constitutives per treballar adequadament l'expressió musical (respiracions) i articular adequadament el discurs musical.

- Es realitzaran diversos assaigs de preparació amb el pianista acompanyant o amb el conjunt. En aquestes sessions, l'alumne intentarà discriminar i resoldre els aspectes més problemàtics del treball en conjunt: afinació, ajustaments rítmics, equilibri sonor, uniformitat de criteris interpretatius...
- Assimilar les pautes per al comportament a l'escenari, és una cosa que pot semblar supèrflua però que resulta molt útil. El professor exposarà els seus criteris per a la sortida a l'escenari i salutació al públic, actitud i comportament escènic durant la interpretació i el protocol de salutacions després de la interpretació. També oferirà consells i proposarà idees sobre la imatge d'un intèrpret a l'escenari i sobre la posada en escena inherent a qualsevol espectacle musical.
- Pràctica de tècniques per a la relaxació i control de l'ansietat escènica: exercicis de relaxació progressiva de Jakobson, coneixement d'un altre tipus de tècniques (ioga, Alexander, Feldenkrais...), assessorament d'especialistes.
 - Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 36 a 38
 - Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - Exercicis: 185 i 186. Estudis: 26,45, 65
 - Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)
 - Estudi 11
 - 25 estudios característicos (A. Chavanne)
 - Estudis 7, 8 i 9
 - Transpose-Schule V.II (L.Liesering)
 - Fragments orquestrals pàg. 10, 12, 13, 14, 15, 16.
 - Arban.
 - Estudis característic; 1, 3, 4, 6.
 - Fantasias y variaciones; 2, 5, 6. (elegir 1).

2n. Trimestre

- Anàlisi del repertori per estils: parts en secció i solos més coneguts.
- Explicació del paper de la trompeta a l'orquestra. Les seves diverses funcions segons el rol sigui de solista, segon o tercer trompeta.
- Estudi tècnic-interpretatiu de les intervencions en **secció**: Beethoven, Leonore Overture no.2, Bizet, Carmen, Brahms, Academic Festival Overture, Donizetti, Don Pasquale.
- Estudi tècnic-interpretatiu de les intervencions **solistes**: Beethoven, Leonore Overture no.2, Bizet, Carmen, Brahms, Academic Festival Overture, Donizetti, Don Pasquale.
 - Audicions d'orquestrs prestigioses, acompanyades d'anàlisis crítiques.
 - Activitats d'ampliació i record dels continguts treballats.
- Colin (advanced lip Flexibilities)
 - Volume 2 pàg. 39 a 41
- Estudis Tècnics (H.L. Clarke)
 - estudis 86, 117, 132, 170,177
- Dotze Estudis Variats (P.M.Dubois)

- Estudi 12
- 25 estudios característicos (A. Chavanne)
 - Estudios 10, 11 i 12.
- Transpose-Schule V. II (L.Liesering)
 - Fragments orquestrals pàg. 22, 23, 24, 26,27,28,29,
- Arban.
 - Estudios característic; 7, 9, i 12.
 - Fantasias y variaciones; 9,11 i 12 (elegir 1).

3r. Trimestre

1a Sessió

- L'alumne interpretarà a primera vista diversos fragments seleccionats de l'obra que treballarà. El professor aportarà després els criteris per a millorar la repentinació a partir d'una visió analítica-selectiva que detecte els principals problemes de lectura que es plantegen.
- Anàlisi tècnica, estètic i formal de l'obra per a incidir en els aspectes bàsics de l'aprenentatge d'aquesta obra que forma part del repertori actual de la trompeta.
- Escolta activa i visualització de l'obra (en DVD o Youtube) interpretada per reconeguts solistes de l'instrument. Posterior anàlisi crítica per a dissecionar i valorar en cada intèrpret els següents paràmetres: qualitat sonora, emissió i articulació, expressió musical, estil interpretatiu, creativitat, comunicació i presència escènica.

2a Sessió

- Explicació mitjançant exposició oral del professor, recolzada en exemples audiovisuals, dels mètodes més habituals de treball de la conscienciació corporal, relaxació i control de l'ansietat escènica. Es treballaran en classe exercicis pràctics molt bàsics de relaxació i s'aplicaran a diferents situacions d'exposició (abans d'una classe, abans d'una audició d'aula, abans d'una audició pública...) i en temps de preparació canviants.
- Interpretació d'exercicis tècnics (escales amb les tonalitats de l'obra mitjançant intervals, motius melòdics...) i de fragments musicals seleccionats per a corregir problemes de posició corporal. Ací podrem aplicar ensenyaments de la tècnica de conscienciació corporal Alexander.
- Exercicis per a la millora de la respiració diafragmàtica (inspiració-espiració comptant números, combinacions: inspirar en un temps i soltar en 8. 9, 10...) Practicar-ho en diferents postures. Treballar altres exercicis alternatius.

3a Sessió

- Elaboració d'un pla de treball diari personalitzat, adaptat a les necessitats i al temps disponible de l'alumne en el qual s'inclourà: calfament previ (warm up), estudi tècnic bàsic relacionat amb el so, emissió i articulacions. Després es buscarà la seua aplicació en l'aprenentatge d'estudis/obres.
- El professor ensenyarà l'ús dels mitjans de correcció (recursos: espill, afinador, metrònom, enregistraments en àudio i vídeo, accessoris suplementaris...) i la seua aplicació didàctica en el treball del so, emissió i articulacions. El professor practicarà al costat de l'alumne els següents exercicis tècnics (treballar preferentment sobre la tonalitat de l'obra) i fragments de l'obra seleccionats fent un ús discrecional dels citats recursos i posant èmfasis en la cerca de la màxima qualitat en l'execució:

- Notes de llarga duració, combinant dinàmiques. Estudi específic del so i emissió a partir dels motius inicials de l'obra.
- Flexibilitat progressiva: 1r lligada, 2n lligada i picada en els mateixos exercicis.
- Intervals ascendents i descendents picats i especialment lligats. Dedicar un treball especial als salts de 7a.
- Exercicis d'escala en les tonalitats majors i menors.
- Arpegis de les mateixes tonalitats.
- Estudi dels exercicis anteriors amb articulacions: picat sostenuto, lligat, staccato... Treballar específicament el lligat.
- Es buscarà la interrelació de tots els aspectes que es van treballant en aquest aprenentatge (relaxació corporal, concentració, respiració, so...). Es tracta de coordinar-ho tot.

4a Sessió

- Exercicis tècnics (continuació)
 - Estudi progressiu de l'obra per moviments, aplicant ja els resultats de l'anàlisi global realitzada anteriorment.
 - Pràctiques de memorització de frases i períodes més llargs.
- 5a Sessió
- Continuació dels exercicis tècnics per a la millora dels continguts citats.
 - Interpretació de l'obra per fragments o moviments separats.
 - Interpretació de memòria d'un dels moviments.

6a Sessió

- Interpretació completa de l'obra.
- Enregistrament en format audiovisual i posterior diàleg entre professor i alumne. Es busca aplicar la percepció crítica/autocrítica per a millorar.
- Consells per a la preparació d'una audició en la qual l'alumne interpretarà aquesta obra.
- Estudi analític, per part de l'alumne, de la part del piano.

7a Sessió

- Treball tècnic específic.
- Interpretació de l'obra amb el piano: pautes per a la interpretació amb acompanyament de piano (coordinació amb pianista acompanyant).
- Enregistrament en vídeo de l'assaig anterior i anàlisi posterior: detecció dels problemes que cal solucionar o millorar.

8a Sessió

- Interpretació de l'obra.
- Recordatori d'exercicis de relaxació corporal i concentració.
- Comentari amb l'alumne sobre les directrius relatives a la presència escènica.

9a Sessió

- Es tractarà de reproduir la situació de l'audició. Realitzarem exercicis previs de relaxació corporal i concentració.
- Treball de posada en escena i comportament enfront del públic.
- Interpretació i enregistrament de l'obra.
- Comentari posterior per a solucionar problemes i millorar aspectes de la interpretació.

10a Sessió

- Assaig amb pianista acompanyant.
- Realitzarem activitats de síntesis-resumeixen de tot el treballat al llarg del trimestre per a consolidar els continguts.
- El procés d'aprenentatge culminarà amb l'audició programada.
- Reproduïrem l'exercici d'interpretació de la prova d'accés als Ensenyaments Superiors de Música. Serà una simulació de la prova real que plantejarem com una audició. Assistiran els alumnes i professors de 6è dels EE.PP. del departament de vent-metall.

32.4 Seguint de l'alumnat. Recull d'informació per a avaluar

Ferramentes d'avaluació	Registre	Criteris de qualificació
TREBALL DE CLASSE	Treball de classe a casa. Progressió	50%
1) Diari		40%
2) Actitud		10%
EXAMEN	Mostra de resultats del treball realitzat	35%
1) Técnica		15%
2) Estudis		20%
AUDICIÓ	Valoració de la interpretació i actitud	15%
1) Interpretació		10%
2) Actitud		5%

32.5 Activitats acadèmiques conjuntes

Per a garantir una educació integral de l'alumnat que persegueixca la qualitat de l'ensenyament, no hem de contemplar únicament les actuacions estrictament acadèmiques, perquè aquestes no abasten totes les possibilitats educatives i formatives. Hem de pensar a promoure activitats conjuntes sorgides de la coordinació didàctica entre departaments, fins i tot organitzant activitats amb altres centres o institucions acadèmiques. Des d'aquesta assignatura s'intentarà propiciar aqueixa sinergia i col·laborar en projectes comuns que aporten uns evidents beneficis didàctics i artístics.

L'alumnat participarà en les activitats conjuntes amb altres departaments organitzades pel centre i recollides en la programació cultural que al seu torn forma part de la programació general anual del centre. Citem a continuació de manera general algunes d'elles:

- Participació esporàdica d'algun alumne en algun concert de la programació cultural.
- Participació en activitats artístiques i en el concert de graduació de fi de curs.
- Els alumnes de trompeta també estan a la disposició del centre per a col·laboracions extraordinàries organitzades pels professors de música de cambra o d'orquestra.

32.6 Activitats complementàries i extraescolars

AUDICIONS

L'assignatura de trompeta té previstes dues audicions de l'especialitat, a part de les conjuntes citades en l'apartat anterior. A part organitzem audicions d'aula per als alumnes que preparen proves d'accés i per a tot l'alumnat de trompeta en general.

32.7 Bibliografia

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Stamp	Warm up	Edtions BIM
Collins	Lip Flexibilities	Charles Colin Music
Liesering	Transponierschule	Simrock
H.L. Clarke	Technical Studies	C. Fischer
J.B. Arban	Mètode complet	Editorial Música Moderna
P. Dubois	12 Studies	A.Leduc
H.L. Clarke	Characteristics studies	C. Fischer
Chavanne	25 studies charac.	Leduc

32.8 Obres

AUTOR	OBRA	EDITORIAL
J. Haydn	Concerto	Boosey & Hawkes
W. Brandt	Concertpiece nº1	International music Co.
O. Bohme	Concerto	Simrock
G. Enesco	Legend	International music Co.
Honegger	Intrada	Salabert
J. G. B. Neruda	Concerto	A. Leduc

CONTINGUTS MÍNIMS PER A SUPERAR EL CURS

AUTOR	MÈTODE/OBRA	ESTUDIS/PÀGINES
H.L. Clarke	Technical Studies	3º ESTUDI
		4º ESTUDI
		5º ESTUDI
		6º ESTUDI
		7º ESTUDI
		8º ESTUDI
J.B. Arban	Mètode complet	ESCALES PÀG. 52-57
		INTERVALS PÀG. 124-128
		ARPEGIS PÀG. 142-146
		GRUPETTOS 92-94
		TRIPLE PICAT 155-159
		DOBLE PICAT 175-177
J. Haydn	Concerto	Boosey & Hawkes

34. RÚBRICA DE LES ENSENYANCES PROFESSIONALS I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

CRITERIS	ENCARA NO COMPETENT (1-4)	COMPETÈNCIA BÀSICA (5-6)	COMPETÈNCIA MITJANA (7-8)	COMPETÈNCIA AVANÇADA (9-10)	PES
	1	2	3	4	
Respiració (1,9)	No controla la respiració	La respiració és incompleta	La respiració és correcta però no significativa	Respiració significativa per a la interpretació	10%
Emissió (9)	Dificultat en la emissió	Emissió clara però no segura	Emissió segura i clara però no en tot l'ambit	Domini de l'emissió	10%
Buzz (vibració dels llavis) (1,9)	Dificultat en la vibració	Vibració poc controlada en els llavis	Domini de la vibració però no en tot els registres	Domini de la vibració en tot el registre	5%
Registre (9)	Per davall del mínim	Registre limitat en el greu i en el agut	Registre limitat en l'agut	Registre adequat al nivell	10%

Flexibilitat (1,9)	Dificultat en el lligat d'interval amb posicions fixes	Lliga els intervals molt lentament	No hi ha uniformitat en el lligat	Controla el lligat de llavi amb posicions fixes	5%
Coordinació Corporal/ motriu (1,2,8)	No té autocontrol sobre els diferents espais interpretatius	Està segur a l'aula però no a l'escenari	No té total seguretat en els diferents espais interpretatius	Mostra un domini en els diferents espais interpretatius	5%
Improvisació (5)	No té domini de la improvisació	Improvisa fragments molt curts i sense continuïtat	Controla la improvisació segons tonalitats	Controla la improvisació en tots els àmbits	5%
Procés d'aprenentatge (4,8,10)	No té hàbit d'estudi ni és autònom	Estudia però no planifica les sessions	Estudia bé si el guien en el seu aprenentatge	Té hàbit d'estudi i és autònom	5%
Memoria significativa (7)	No és capaç de memoritzar	Memoritzza fragments	Sols memoritzza les notes (ni agògica ni dinàmica)	Domini significatiu de la memòria	5%
Afinació (2,3)	No controla l'afinació	Coneix els mecanismes d'afinació però no els utilitza de manera significativa	Utilitza els mecanismes per a corregir l'afinació però no en tot el àmbit del registre	Domini de l'afinació	5%
Resistència (1)	Baixa o nul·la	Per davall dels mínims	No és suficientment per a una classe del seu nivell	Adequat al seu nivell	5%
Repertori adaptat al nivell (2,3,4,6,8,10)	No domina el seu repertori	Toca però no interpreta	Interpreta però no respecta l'estil/període	Domina el repertori en tots els àmbits interpretatius	30%

35. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PROFESSIONAL

Les activitats per recuperar cada curs venen especificades en cadascun dels cursos d'ensenyances professionals.

També cal tindre amb compte les següents activitats:

MÍN	ACTIVITATS					
	PRIMER	SEGON	TERCER	QUART	CINQUÈ	SISÈ
1	Exercicis de lectura a primera vista adequats al nivell					

2	Treball de so amb fragments musicals senzills	Treball so i afinació juntes amb fragments musicals dificultat mitjana	Treball so i afinació juntes amb fragments musicals dificultat elevada
3	Exercicis de ritme sobre notes repetides		Exercicis de ritme sobre notes diferents
7	Pràctica d'escales amb les digitacions senzilles	Pràctica d'escales amb les digitacions dificultat mitjana	Pràctica d'escales amb les digitacions dificultat elevada
TÈCNICA			
9	Rutina diària centrada en la correcció de la embocadura	Rutina diària centrada en la flexibilitat	Rutina diària centrada en el registre agut
10	Estudis que fomenten la consciència de la respiració		
11	Estudis d'articulació	Estudis d'articulació i inici al doble i triple picat	Estudis d'articulació i treball a fons del doble i triple picat
12	Treball de peces que combinen diferents dinàmiques i registres		
SO			
16	Pràctica de melodies amb un registre senzill Pràctica de fragments articulats adaptats al nivell		Pràctica de melodies amb un registre mig-agut
17	Pràctica escales, arpegis o qualsevol altra fórmula en Forte i piano	Pràctica d'escales, arpegis o qualsevol altra fórmula fent-ho cresc. i dim.	
ESTUDI			
20	Estudi del repertori amb una gravadora per tal de comprovar la correcció de la interpretació		
INTERPRETACIÓ EN PÚBLIC			
24	Interpretació d'una peça en públic (pot ser en una audició d'aula)		